

- > Nagrajenci ob 60-letnici se predstavljajo
- > Alpina skozi čas
- > Povzetek delovanja zadnjih deset let

delo žrtjenje

Glasilo Alpine d.d. Žiri, Letnik 45, številka 4, december 2007

Alpina d.d. Poština plačana pri pošti 4226 Žiri
4226 Žiri

ZAJEC ALFONZ

LOŠKA C. 56

4226 ŽIRI

> Naslovna tema:

Alpina praznuje 60 let

Matjaž Lenassi,
predsednik uprave

Uprava ob 60-letnici Alpine

Matjaž Lenassi, predsednik uprave

Uspešna podjetja morajo biti prilagodljiva in pripravljena na hiter odziv. Alpina mora postati v tem pogledu najboljše podjetje v panogi. Za to potrebuje sodobno tehnologijo, utečene in varne poslovne procese ter seveda najboljše ljudi, ki so pripravljene na spremembe. Nova organizacija naj bi vse to omogočila. Predvsem **produktni marketing**, ki mora slediti trendom in znati napovedati, kaj se bo v prihodnosti dogajalo na trgih. Temu mora slediti hiter **razvoj**, katerega naloga je prinesiti inovativnost, tako na izdelku kot na njegovih karakteristikah in materialih. Vse skupaj moramo podpreti z inovativnimi **marketing**skimi prijemi. Preko **nabave** moramo najti najboljše dobavitelje, ki so hitri in kakovostni ter določiti najugodnejšo proizvodno lokacijo, glede na tehnologijo, odzivnost, carinske pogoje, ceno dela ... ter izdelek dostaviti končnemu kupcu (**dispo**). Skozi ves proces se prepleta **kakovost** (Quality management), na koncu pa merimo zadovoljstvo kupcev v maloprodajni mreži ter na ostalih trgih s pomočjo **marketinga**. V **financah** moramo poskrbeti za plačila in financiranje procesov in kontrolo rezultata – pokalkulacije s pomočjo **kontrolinga**. Graditi moramo na zadovoljstvu kupcev in dobaviteljev-kooperantov, ki pa morajo slediti zahtevam Alpine. Naša podjetja v tujini bodo samostojna in odgovorna za svoja področja, kakor tudi njihovi vodilni ljudje. Vedno iščemo poti za racionalizacijo - **ASI** in boljšo organizacijo ter inovativnost na vseh področjih.

Prvi vidni signali, da Alpina napreduje so naročila, zmanjševanje razvojnih časov, vedno boljši izdelki in vedno boljše izpolnjevanje rokov, s čimer si pridobivamo ugled in zaupanje kupcev.

Želimo postati zaupanja vreden partner, tako za kupce, kooperante in dobavitelje, kot tudi za lokalno okolje in zaposlene.

Na športnem programu predvidevamo nove programe, ki bodo zapolnili tudi poletno sezono. Na modnem programu načrtujemo pridobivanje novih večjih kupcev, predvsem pa razvoj lastne blagovne znamke in maloprodajne mreže ter podporo programov s pomočjo ACS obutve.

Zadnje obdobje je bilo težko, vendar so bile sprejete pravilne odločitve o odpiranju podjetij po svetu in trgovin doma, dokončana privatizacija, velik napredek pri kreiranju mehke in udobne obutve. Žal nas je doletela izguba trga na pancernih. Premalo dobro zastavljenih projektov je bilo izpeljanih do konca. Vseeno pa lahko zaključim, da je bilo obdobje dokaj uspešno.

Mateja Debeljak,
direktorica financ in komerciale

Mateja Debeljak, direktorica financ in komerciale

Prešivalka, ki izdeluje zgornje dele za obutev, se trudi, da je linija šivov enakomerno oddaljena od roba in da bo prav vsak zgornji del sešla v roku, določenim z normativom. Zaradi velikih naročil kupcev je prešivalka ta mesec prihajala na delo tudi ob sobotah. Zaradi ponaročil in kratkih dobavnih rokov kupcem, nabavni referent ponovno išče način za kar najhitrejšo in cenovno najbolj ugodno oskrbo proizvodnje z materialom. Prodajalka je izpostavila na vidnem mestu v prodajalni dva modela obutve, ki sta se v preteklem tednu slabše prodajala. S ciljem pospešiti prodajo, ju posebej predstavi prav vsakemu kupcu, ki išče tovrstno obutev.

Prešivalka, nabavni referent in prodajalka si nenehno prizadevajo, da bi svoje delo v dogovorjenem roku kar najbolje opravili. Trudijo se, da bi si prislužili plačo, s katero bodo lahko zadovoljili svoje materialne potrebe. Trudijo se, ker razumejo, da s svojim delom doprinašajo svoj delež k uspehu enote, oddelka in podjetja kot celote. Pri svojem delu jih vodijo vrednote, kot so delavnost, spoštovanje dogovorjenih rokov, odgovornost, iznajdljivost, poštenost, skromnost, zanesljivost, pripadnost, prilagodljivost, usmerjenost h kakovosti, spoštovanje človekovega dostojanstva. Prav te jim pomagajo, da se nenehno trudijo.

Te vrednote vodijo večino zaposlenih v Alpini: danes, pred petimi, petnajstimi ali pa tridesetimi leti. Temeljne vrednote zaposlenih v Alpini so v desetletjih ostale nespremenjene. So zanesljiva in trdna opora v trenutkih negotovosti. So vodilo pri sprejemanju odločitev in vsakodnevnih dejanjih. Pomagajo, da se nenehno trudimo za doseganje ciljev. In zato je podjetje danes, po šestdesetih letih to, kar je. Delavci Alpine smo nanjo ponosni.

Alpina je danes razvojno usmerjena skupina podjetij za proizvodnjo in prodajo obutve. Je svetovno priznana blagovna znamka za obutev za tek na smučeh. S prodajo omenjene obutve dosega največji tržni delež na svetu. Prav letos sprejemamo strategijo razvoja, v kateri bomo opredelili ključne strateške cilje za naslednje petletno obdobje. Želimo postati eno največjih in najuspešnejših podjetij za proizvodnjo športne in modne obutve na svetu ter perspektiven in družbeno odgovoren delodajalec.

Alpino čaka lepa prihodnost. Skupaj bomo dosegli zastavljene cilje, ki označujejo našo pot iz sedanjosti v prihodnost. Cilji bodo osredotočali našo pozornost, vrednote pa pomagale, da se bomo nenehno trudili.

Janko Rejc,
delavski direktor in direktor nabave

Janko Rejc, delavski direktor in direktor nabave

Alpina z novo organizacijsko shemo uveljavlja koncernski način delovanja, kjer se od vseh podjetij v sistemu pričakuje več samostojnosti in odgovornosti za poslovanje. Na ta način se teži k uresničevanju skupnih ciljev, po drugi plati pa zagotavlja enotno vodenje posameznih področij v celotnem sistemu.

Podjetja v sestavi Alpine delujejo v zelo različnih okoljih, kar z racionalno izkoriščenostjo prednosti, ki jih ponujajo, predstavlja veliko komparativno prednost celotnega sistema. Jasno pa je, da preseganje razlik med različnimi okolji (v najširšem pomenu besede) predstavlja nemalokrat velik problem. Prav tako se kot »novo« zelo pomembno področje poslovanja odpira logistika, ki mora biti sposobna optimirati blagovne tokove pri nabavi, proizvodnji in prodaji.

Eno od najpomembnejših zahtev je prilagajanje zahtevam trga. Raznolikost programov je s stališča učinkovitosti lahko ovira, po drugi strani pa je tudi velika prednost, saj se na ta način lahko izognemo nihanju povpraševanja na posameznih programih. Razvijati in izdelovati je potrebno tisto, kar v dani situaciji lahko prodamo. Hiter odziv na dogajanja na tržišču je predpogoj za uspešnost vsakega podjetja. Konkurenca je velika in časa ni mogoče zavrteti nazaj! Da je Alpina bila in je sposobna za bitko s konkurenco v svetovnem merilu, so lep dokaz tekaški čevlji (tu smo vodilni na svetu), pa tudi povečana naročila modnega programa so dober obet za prihodnost.

Ciljno delovanje, preseganje raznih razlik in prilaganje so po mojem mnenju (lahko bi rekli tudi) »nove« vrednote, ki bi jih v Alpini morali še naprej gojiti. 60. obletnica tovarne je dokaz, da je Alpina bila sposobna kljubovati izzivom časa. Razlika je samo v tem, da se je »svet začel hitreje vrteti« in s pojavom globalizacije se določenim spremembam enostavno ne moremo več izogniti. Predpogoj, da jih pričakamo pripravljene, je naše razumevanje novo nastalih situacij in pripravljenost, da se po naših najboljših močeh prilagodimo in usposobimo za nove delovne naloge - tako kot je bilo to v prvih 60. letih.

Prihodnost je torej del(o) nas, ki smo lahko ponosni na dejstvo, da smo zaposleni v Alpini.

Milan Sovinc,
predsednik Svobodnega sindikata

Sindikata ob 60-letnici

Milan Sovinc, predsednik Svobodnega sindikata Alpine

Naš sindikat je začel delovati šele ob preoblikovanju družbe. Aktivno smo sodelovali pri lastninjenju podjetja. Vsi se verjetno še spominjate certifikatov, ki smo jih dobili od države in katere smo vlagali v svoje ali v druga podjetja. Eni manj, drugi bolj uspešno (donosno). To je bil čas, ko smo dobili prve menedžerje, prve individualne pogodbe ter uslužbenca, ki so ugotovili, da so nekaj več in da sindikata ne potrebujejo.

Dobro se še spominjam, da smo prosili pravne strokovnjake, naj nam pomagajo pri ustanavljanju sveta delavcev. Pa smo dobili odgovor, da oni delajo za upravo, ki pa nima interesa, da bi imela svet delavcev. Kljub temu nam je uspelo. Bili smo med prvimi družbami v Sloveniji, ki so izvolili svet delavcev. S tem smo dobili tudi pravico izvoliti delavskega direktorja in člane nadzornega sveta, ki so v njem zastopali interese zaposlenih.

Kar nekaj let smo tako z manjšimi težavami krmarili med lastniki, upravo in zaposlenimi. Nato je bilo na raznih sestankih vedno pogosteje slišati besede, kot so tržno gospodarstvo, konkurenca, globalizacija, draga delovna sila itd. Zgodilo se je nekaj najtežjega za sindikat. Uprava se je odločila ukiniti dva naša obrata Col in Gorenja vas. Skupaj nekaj čez 200 sodelavk in sodelavcev je ostalo brez dela. Poslovna odločitev, na katero pa sindikat ni imel nobenega vpliva. Vse kar smo lahko storili, je bil zamik odločitve za eno leto. Pogajali smo se lahko samo za pravice, ki zaposlenim pripadajo ob takih primerih. To so odpravnine, zaščita starejših, zaščita invalidov in pravice na zavodu za zaposlovanje. Nič kaj prijetni časi. Upam samo, da so se vse te nekdane sodelavke in sodelavci dobro znašli in da imajo delo, s katerim so zadovoljni.

Že takrat smo opozarjali; če ne bomo spremenili poslovanja, se bodo težave ponovile. Zopet bo potrebno odpuščati. S proizvodnjo v Žireh se ni nihče resno ukvarjal. Stvari so šle po starem naprej. Saj bodo delali v Bosni, Romuniji in na Kitajskem. Mi bomo izdelovali samo zahtevne izdelke. Pravljice, ki jim pa tako ni nihče verjel. Ob vsaki zahtevi po dvigu plač so nam odgovorili, da ni rezultatov in da smo pod planom. Eno leto smo izgubili zaradi govoric in ugibanj, kdo nas bo kupil.

Sedaj imamo končno znanega lastnika, ki, upam, ima pravo vizijo in ki ve kako to podjetje narediti uspešno. V Alpini je kljub odhajanju nekaterih, še veliko strokovnjakov in sposobnih delavcev, ki smo pripravljene delati. Samo nekaj več zaupanja v naše delo pričakujemo in za to primerno plačilo. V prihodnje bomo morali kot sindikat več pozornosti usmeriti v odnose v podjetju, ki trenutno niso dobri. Pojavlja se tudi mobing. Vodilni se še iščejo. Radi bi ugajali lastniku, pozabljajo pa na osnovo dobrega vodenja. Zavedamo se, da so se razmere spremenile. Delamo za lastnika, vendar imamo še vedno pravice, teh pa bo toliko, kot si jih bomo izborili skupaj in enotno.

Sindikalna zaupnika in predsednica Sveta delavcev podeljujejo nagrado na dnevu Alpine.

Svet delavcev ob 60-letnici

Alpina je bila med prvimi podjetji v Sloveniji, ki je v letu 1995, kmalu po sprejemu Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, izvolila svet delavcev. Ta je v dvanajstih letih iz začetnih korakov, že krepko zakorakal po poti upravljanja družbe.

Peter Trček,

predsednik sveta delavcev

Svet delavcev je organ soupravljanja, ki zastopa vse zaposlene v podjetju. Je verižni člen med upravo in zaposlenimi. Pomembno je, da člani sveta delavcev posredujejo sodelavcem resnične informacije ter hkrati spoštujejo načela poslovne tajnosti. Pristojnosti sveta delavcev so določene v Zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju in obsegajo obveščanje, skupno posvetovanje in soodločanje. Tako zakon določa, da mora biti svet delavcev obveščen predvsem glede vprašanj o gospodarskem položaju družbe, razvojnih ciljih družbe, o stanju proizvodnje in prodaje, o splošnem gospodarskem položaju panoge, spremembah dejavnosti, zmanjšanju gospodarske aktivnosti, spremembah v organizaciji proizvodnje, spremembi tehnologije, letnem obračunu in letnem poročilu. Zelo pomembno je posvetovanje članov sveta delavcev z zaposlenimi. S pomočjo pogovorov se ugotovijo možnosti za izboljšanje delovnega procesa, ki se preko članov sveta delavcev predstavijo upravi. Na tej osnovi se lahko pripravijo predlogi za izboljšanje in spremembe.

Peter Trček, predsednik sveta delavcev do junija 2007

V svetu sem bil dejaven dvanajst let, od tega osem let kot njegov predsednik. Najtežji del je bil, ko smo uknili obrata na Colu in v Gorenji vasi. To je bilo eno bolj žalostnih obdobij Alpine. Veliko ljudi je izgubilo delovno mesto. Tudi proces lastninjenja je bil zelo dolg. V tem času smo se premalo ukvarjali z izdelkom, preveč pa sami s seboj, kar doprinese k izčrpanosti. Vendar rad verjamem, da se bo to izboljšalo in da se bodo s skupnimi močmi našle najboljše rešitve za prihodnost. Ena izmed zelo pozitivnih stvari, ki so bile sprejete, je priznanje za delavca oziroma delavko meseca. S tem smo nagradili pridno, uspešno in motivirano osebo.

Vsekakor pa moram reči, da je z novo upravo dana večja teža in mesto svetu delavcev. Verjamem, da bo vloga sveta v prihodnje pozitivna in bo doprinesla k boljšemu delu in sodelovanju vseh zaposlenih v Alpini.

Urša Justin,

predsednica sveta delavcev

Urša Justin, predsednica sveta delavcev od junija 2007

V svetu delavcev sem bila dejavna tri mandate. Junija sem postala njegova predsednica. Čeprav se v podjetju soočamo s težkimi odločitvami, moramo slediti spremembam in jih izvajati. Zavedam se, da sem z nastopom funkcije sprejela veliko odgovornost, a verjamem, da jo bom v prihodnje dobro opravljala. Imela sem dobrega učitelja, saj je bil Peter Trček uspešen predsednik. Dobro je poznal zakone in vedno vedel, kako odgovoriti na težave in vprašanja. Pravice in dolžnosti sveta delavcev se nanašajo predvsem na pomoč pri soupravljanju podjetja, informiranje in obveščanje zaposlenih. Včasih se pristojnosti sveta delavcev in sindikata prepletajo, a predvsem je pomembno, da se rešujejo nastali problemi in da poizkušamo najti najbolj optimalno rešitev za podjetje in zaposlene.

60-letnica Alpine v znamenju odprtih vrat

V soboto, 7. julija je Alpina praznovala 60 let obstoja. Zaposleni v Alpini smo za vse obiskovalce pripravili bogat izobraževalni, kulturni in športni program, ki je potekal skozi cel dan. Dogodka se je udeležilo več kot 2000 ljudi. Med njimi je bilo veliko naših zvestih kupcev, pa zaposlenih in njihovih družinskih članov.

Dan odprtih vrat

Alpina je bila ustanovljena leta 1947, ko so se združile čevljarke zadruga in ustanovile Tovarno čevljev Žiri, pozneje imenovano Alpina. Alpino so ustanovili, postavili in obnavljali njeni zaposleni. Zaposlenim, ki so ključnega pomena pri delovanju tako velikega podjetja, je bila posvečena tudi zavidanja vredna obletnica, ki smo jo praznovali letos, saj so ljudje tisti, ki soustvarjajo prihodnost Alpine. Poletni julijski dan in bogat program je že v zgodnjih dopoldanskih urah v prostore našega podjetja privabil množico radovednežev iz cele Slovenije. Dan se je začel z organiziranimi skupinskimi vodenji po proizvodnji, ki so se jih udeležili tudi številni zaposleni. Vodiči so vse vedoželjne obiskovalce peljali skozi proizvodnjo od idejne zasnove in tehnološke priprave vse do končnega izdelka, ki se ga zapakira v škatle in pošlje do končnega potrošnika. Da so si obiskovalci proces proizvodnje čevlja najbolj nazorno predstavljali, so bili to dopoldne zaposleni skoraj vsi delavci iz proizvodnje. Odzivi obiskovalcev so bili – pozitivni, saj se je večina z navdušenjem vračala z oglednih poti. Nekateri so se ob tem spominjali časov, ko so sami delali na nekaterih proizvodnih fazah, drugi so bili navdušeni nad tehnološkimi spremembami, ki so se zgodile v tem obdobju, tretji pa so na delovnem mestu srečali svoje sorodnike ali znance. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi Industrijsko razvojni center usnjarske in obutvene industrije, IRCUO, ki deluje v prostorih Alpine ter se tako spoznali z različnimi načini testiranja obutve in novih materialov. Na pomoč pa so nam priskočili tudi starejši mojstri čevljarstva, ki so obiskovalcem nazorno prikazali, kako je šušarsko delo potekalo včasih. Trije gospodje pod vodstvom gospoda Gorjupa so svoje znanje in bogate izkušnje delili z radovedneži.

V Alpininih sprejemnih prostorih smo pripravili razstavo modne in športne obutve, ki je zaznamovala obdobje šestdesetih let. Razstavljena športna obutev je obsegala razvoj obutve za tek na smučeh in smučanje, ki je bil predstavljen tudi na Bienalu industrijskega oblikovanja v letu 2004. Večino modnih čevljev pa nam je posodilo Muzejsko društvo Žiri. Predstavili smo tudi zanimiv pregled zgodovinskega razvoja Alpine skozi šest desetletij v obliki fotografij, ki so najbolj zaznamovale dogodke posameznih obdobj. Predstavljeni so bili tudi nekateri novi razvojni projekti. Med njimi je največ zanimanja požel novi optični merilnik stopal, na katerem so si številni obiskovalci izmerili stopala. Spoznali pa so tudi sistem povezanih smučí – Easy ski, ki uporabniku omogoča lažje učenje carving tehnike smučanja.

Dopoldanski čas je bil namenjen predstavitvi naših delovnih prostorov in nastanku nepogrešljivega modnega dodatka - čevlja.

Dr. Jure Zupan,
minister za visoko šolstvo,
znanost in tehnologijo

Igralnica na 60-letnici

Robert Šubic, iz prototipne delavnice, Peter Torkar, iz tekmovalne službe, in Špela Strasser iz službe za tržno komuniciranje smo za mlade in malo manj mlade obiskovalce našega 60. rojstnega dne pripravili zanimive igre in športne aktivnosti.

Že dan pred dogodkom je Robert Šubic zbral svoje taborniške prijatelje, ki so postavili orjaško gugalnico in taborniški šotor. Igralnica je bila vsem obiskovalcem obletnice na voljo od devete ure zjutraj do dveh popoldan. Največ zanimanja so za igre, ki smo jih pripravili, pokazali otroci.

V igralnici so lahko risali z barvicami in voščenkami. V popolni smučarski opremi, s pancermi na nogah, kapo na glavi, šalom okrog vratu in pravimi smučarskimi rokavicami so rezali in jedli čokolado. Zbijali so keglje, risali s »flomastrom smučarskim čevljem« z zavezanimi očmi. Streljali so z lokom. Tarče so bile modni in športni čevlji Alpina. Pomerili so se tudi v spretni hoji s hoduljami, nad katerimi so bili navdušeni tudi starejši obiskovalci naše igralnice. Tekli so na smučeh za pet oseb hkrati. Največ navdušenja je poželo tekmovalje s tekaškimi smučmi. Tekmovalci so morali preteči določeno razdaljo, s teniško žogico zbiti tarčo, ki je bila čevljev. Če je tarča ostala nedotaknjena, so morali preteči še kazenski krog in se vrniti v štartno ciljni prostor. Obiskovalci igralnice so se lahko tudi posladkali in pogasili žejo s sokom, ki so ga pripravili v Alpinini kuhinji.

Glede na odziv smo pripravili dovolj zanimive ter atraktivne igre in športne aktivnosti, ki so pritegnile številne igre in sprostitev željne obiskovalce. Zmagovalci pa so bili na tak ali drugačen način vsi, ki so se udeležili naših iger, saj so nekatere od njih zahtevale veliko spretnosti, iznajdljivosti in kondicije.

Slavnostna podelitev priznanj

V popoldanskem delu dogodka je sledila slavnostna podelitev priznanj, ki jo je vodila Anja K. Tomažin, obraz Alpine. Slavnostni govornik je bil minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, dr. Jure Zupan, ki je svojim nagovorom pozdravil vse prisotne. Pohvalil je naravnost podjetja v razvoj in napredek. Ter dejal, da je Alpina uspela premagovati ovire ravno s svojo usmerjenostjo v razvoj, ki ji je omogočala napredovanje in izboljšanje poslovanja. Pozdravni govor je imel tudi župan Žirov, Bojan Starman, ki je zaposlene spodbudil s pozitivnim pogledom v prihodnost. Spomnil se je tudi časov, ko je bil sam direktor Alpine. Predsednik uprave Alpina Matjaž Lenassi pa je na kratko povzel zgodovino podjetja in napovedal Alpini optimistično prihodnost. Najbolj zanimiv izmed vseh pa je bil zagotovo pozdrav direktorja Alpininega podjetja iz Kitajske. Kulturni program prireditve so popestrili Moški pevski zbor Alpina, pihalna godba Alpina in mlade žirovske plesalke, ki so na kreativen način predstavile smučarske čevlje Alpina. Podelili smo priznanja delavkam in delavcem za posamezne mesece v Alpini v Žireh, delavkam in delavcem trimesečja v Alpini Fogs v Bosni in Hercegovini ter posebna priznanja štirim nagrajencem za posebne dosežke in prizadevano delo na svojem delovnem področju.

Zabava s Čuki

Večerni čas je bil rezerviran za druženje, ples in veselje. Preden so oder zavzeli člani skupine Čuki je Anja K. Tomažin izžrebala 20 srečnežev, ki so prejeli vrednostni bon za nakup obutve Alpina. V popoldanskem soncu so Čuki najprej pričarali prijetno vzdušje za naše najmlajše. Večer je na plesišče privabil vedno več plesnih parov in jih tam zadržal vse do zgodnjih jutranjih ur.

Alpinin rojstni dan je že v dopoldanskem delu praznovalo več kot 2000 ljudi, v popoldanskem času pa se jim je pridružilo še veliko število zabave željnih. Vse najboljše Alpina!

Špela Strasser
Tanja Rojc Kronegger

Lojze Kopač – dobitnik priznanja za življenjsko delo

Lojze Kopač

dobitnik priznanja za življenjsko delo.

Lojze Kopač je vsa svoja delovna leta namenil Apini, če pa smo še bolj natančni, lahko rečemo, da je bil Lojze Kopač oče Alpinine nabave.

Z Alpino se je prvič srečal leta 1948. Njegova splošna izobrazba, razgledanost in znanje tujega jezika so mu omogočile, da se je spoprijel z izzivom nabave in s tem komuniciranja z dobavitelji, največ doma, pa tudi v tujini. Lojze se je že takrat zavedal, da je v poslovanju s tujimi partnerji še kako pomembna natančnost pri dogovarjanju in spoštovanje pri izpolnjevanju dogovorjenega. Zato se mu ni zdelo škoda časa, da se je na razgovore zelo dobro pripravil, jih zaključil kar najbolje za Alpino in potem storil vse, da so se uresničili. Velikokrat je moral obiskati dobavitelje, prevoznih sredstev pa ni bilo na razpolago. Takrat je prišel na vrsto Lojzetov velik prijatelj – motor. Z njim je obiskal veliko poslovnih partnerjev in skupaj sta si nabrala spoštljivo kilometrino.

S povečanim obsegom poslovanja se je pred Lojzeta postavil nov izziv. Kako oblikovati krog sodelavcev v nabavi, ki bo lahko sledil vedno večjemu obsegu in višjim zahtevam dela z dobavitelji. Do sodelavcev je bil zelo natančen. Pohvaliti je znal dobro opravljeno delo, ali povedati zakaj je bilo zavrženo. Če je bilo potrebno, je bil vedno pripravljen pomagati sodelavcem pri pridobivanju novega znanja. Lojze je svoje izkušnje vedno delil z drugimi. Zavedal se je, da bodo naloge dobro opravljene le, če bodo zaposleni usposobljeni za svoje delo in ga bodo dobro opravili. Uspelo mu je oblikovati tak krog sodelavcev.

»Lojze Kopač ni bil samo naš šef. Bil je hrbtenica našega oddelka,« je bil komentar ene od Lojzetovih dolgoletnih sodelavk. To najlepše ponazarja rezultate življenjskega dela Lojzeta Kopača. (Obrazložitev k priznanju – opomba J.K.)

Se strinjate z zgoraj napisanim?

Hvala tistemu, ki je napisal obrazložitev k priznanju. Hvala tudi vsem, ki so se, ali se še spomnijo name. Vesel sem, da me kljub temu, da sem v pokoju že petindvajset let, niso pozabili. Mislim, da je obrazložitev korektna in da je moje dolgoletno delo v Alpini ocenjeno pravilno in pošteno.

Kako ste sprejeli novico, da ste predlagani za prejemnika priznanja za izjemne dosežke pri razvoju Alpine?

Bil sem vesel in prijetno presenečen. To pomeni, da v podjetju še po toliko letih vedo, da sem bil eden izmed snovalcev Alpine in cenijo trud, ki sem ga več kot triintrideset let vlagal v dobri veri, da delam najboljše za Alpino in njen razvoj.

V Alpini ste se zaposlili decembra leta 1948.

Bil sem izučen trgovec s kar nekaj izkušnjami. Želel sem se še izobraževati, zato sem iskal službo v Ljubljani. Imel sem dve ponudbi. Dan pred nameranim odhodom v mesto, me je na predlog vodstva podjetja obiskal Rudolf Kristan in me povabil, naj pridem v Alpino. Šel sem na razgovor. Sprejela sta me kadrovniki Vili Kavčič in obratovodja Nace Naglič. Ponudila sta mi službo. Zagotovila sta mi tudi, da bom imel možnost nadaljnega šolanja. Odločil sem se in se čez nekaj dni zaposlil v tovarni.

Najprej ste bili v skladišču.

Tam sem bil le dva meseca. Nato sem bil dve leti upravnik industrijskega magazina.

Danes malokdo ve, kaj je to.

To je bila prodajalna z mešanim blagom. Po vojni je vsega primanjkovalo. Država je zadeve urejala plansko in po vzoru takratne Rusije strmela k čim večji enakosti med prebivalci. Osnovna živila in blago so bili na karte. Razdeljene so bile po kategorijah, za moške, ženske in otroke, dodatne

karte pa so dobili udarniki. Na podlagi kart je bilo mogoče kupiti osnovna živila, z otroškimi pa še kak priboljšek, na primer kakav, zdrob in podobno.

Alpina je imela svojo industrijsko prodajalno ali magazin. Prodajali smo predvsem živila. Prostori so bili v stavbi nasproti osnovne šole (pri Kržišniku, danes je tam gostišče Gepard). Bilo je pet ali šest zaposlenih. Prodajalna je bila dobro založena le, ko so pripeljali blago. Nekoč mi je uspelo v našo trgovino pripeljati cel tovornjak emajlirane posode. Takoj smo jo prodali, saj je bilo tako blago takrat redkost. Po posodo so prišli tudi kupci iz okoliških krajev.

Podveh letih, leta 1950, je vodstvo magazina prevzel drug delavec. Postali ste vodja nabave. To delo ste opravljali kar sedemindvajset let. Menjavala so se obdobja in vodstva. Kako se spominjate teh let?

Ni bilo lahko. Država se je postavljala na noge, prav tako podjetje. Plansko gospodarstvo in nadzor države sta terjala od nas poseben odnos in način dela. V Alpini smo želeli napredovati. Rabili smo nove stroje, opremo ali material, ki ga v Jugoslaviji nismo mogli kupiti. Za uvoz smo morali pridobiti posebna dovoljenja, ki jih je izdajalo Ministrstvo za zunanjo trgovino v Beogradu.

Ste bili zato pogosto potnik na relaciji Ljubljana – Beograd?

Da. Pa ne le zaradi uvoznih dovoljenj. Tudi zaradi drugih izdelkov in materialov, ki smo jih potrebovali za izdelavo obutve.

So bili vaši obiski uspešni?

Po toliko letih lahko to neskromno pritrdim. Včasih so mi sodelavci odsvetovali pot v Beograd, češ da uvoznega dovoljenja ne bom dobil. A sem vztrajal. Vedel sem; če se je Alpina odločila za uvoz, blago ali opremo nujno potrebuje in moja naloga je bila, da to uredim.

Zakaj mislite, da vam je uspelo.

Če se človek stvari loti s trdno voljo in odločenostjo, da mora nekaj narediti, mu običajno tudi uspe. Spominjam se dogodka, ko so bila uvozna dovoljenja še posebej pomembna za nadaljnje delo v tovarni. Šel sem v Beograd. Stopil sem do šefa uvozne direkcije, ki mi je pokazal na ogromne kupe papirja in dejal: »Glej, tam so nerešene zadeve. Poišči svoje primere in takoj jih bomo rešili.« In v Žiri sem se vrnil s potrjenimi dokumenti.

Kako ste potovali?

Običajno sem se iz Žirov odpravil z avtobusom že v nedeljo zvečer. V Ljubljani sem nekaj ur počakal na vlak, ki je odpeljal proti Beogradu. Kupeji so

bili nabito polni. Na hodnikih smo čakali, da smo v Zagrebu le uspeli dobiti kak prost sedež. Zjutraj smo prispeli v Beograd. Čez dan sem opravljal delovne naloge, ponoči pa potoval. Le malokdaj sem spal v postelji. Toda bil sem mlad, imel sem voljo. Pozneje sem se na daljša potovanja večkrat odpravil z avionom.

Že v tistih prvih letih ste imeli v tovarni osebni avto. Zakaj niste potovali z njim?

Avto je bil večinoma rezerviran za direktorja. Takrat čas ni bil naklonjen »potratni vožnji« z osebnimi avtomobili. Na vsakem koraku smo varčevali. Posebno direktor Alojz Filipič je bil v tem pogledu zelo dosleden. Tudi zaradi tega sem ga zelo spoštoval. Čeprav je bil šofer in je imel na razpolago avtomobil, se je večkrat usedel na avtobus in se odpeljal na službeno pot.

Sodelavci se vas spominjajo še po enem nenavadnem načinu potovanja.

Imel sem motor. Kadar je bilo potrebno hitro rešiti določeno zadevo, sem se z njim odpeljal po opravkih. Še dobro se spominjam, kako sem iskal prostor za prvo prodajalno v Ljubljani. Poslovodji, ki je imel nalogo, da poišče lokal, to nikakor ni uspelo. Kot vodjo nabavne službe so me prisilili, da poskušam rešiti ta problem. Odpeljal sem se v Ljubljano in na mestni upravi so mi dodelili prostor za lokal na takratni Kardeljevi ulici (danes Slovenska ulica). Tam je bila naša prva prodajalna v Ljubljani. Ko sem se vrnil v Alpino, sem pri vratarju srečal Jožeta in Franca Gantarja. Vprašala sta me, če imam lokal. S ponosom sem jima pritrdil. Tako je Alpina lahko odprla svojo prvo prodajalno v našem glavnem mestu.

Sedemindvajset let ste vodili nabavno službo. To je bil v času, ko je primanjkovalo blaga, prevoznih sredstev, pa tudi ostale povezave s svetom so bile slabe, poseben izziv.

Oskrba podjetja z vsem potrebnim za normalno delo in poslovanje je velika odgovornost. Ni nam bilo lahko. Toda vsi smo se trudili. Velikokrat smo bili obravnavani kot glavni krivci za nastale težave v procesu izdelave obutve. Tudi v nabavi je včasih prišlo do napak in nepravilnosti, vendar lahko rečem, da smo bili uspešni. Imel sem dobre, pridne in nadarjene sodelavce.

Pravite, da ste bili v nabavi velikokrat krivci za različne težave.

Gotovo je bila včasih krivda tudi na naši strani. Večinoma pa so težavam pri dobavah botrovala druge okoliščine. Izdelava usnja potrebuje svoj čas. Včasih smo naročili material, kasneje pa je prišlo

do sprememb glede barve, kakovosti ali količine. Zgodilo se je tudi, da smo prepozno prejeli naročilo iz naše proizvodnje. V Alpini smo vedno skrbeli za kakovost, zato smo morali v podjetje pripeljati ustrezno usnje. Večkrat smo morali ob prevzemu blaga le-tega zavrnuti. Ugotavljanje krivde za kasnejše dobave je bil stalni predmet razgovorov, usklajevanj in trenj v podjetju.

Leta 1977 ste zapustili nabavo. Do upokojitve leta 1982 ste opravljali naloge komercialnega svetnika.

Moje naloge so se razširile na področje celotnega podjetja. V odsotnosti direktorja sem bil njegov namestnik. Spremljal sem zakonodajo in z novimi predpisi seznanjal delavce v podjetju. Sodeloval sem pri različnih projektih. Pomembna tema je bila takrat zmanjšanje zalog, gradili smo novo skladišče gotove obutve, kjer sem koordiniral delo in sodeloval z zunanjimi izvajalci. Hala je bila odprta leta 1980, vendar smo se zaradi stabilizacijskih časov (varčevalni ukrepi) odpovedali uradnemu slovesnemu odprtju novih prostorov.

Že leta 1967 ste v časopisu Delo življenje poudarjali nujnost povezave s tujimi partnerji. Zapisali ste, da smo pri smučarski obutvi napredovali zato, ker smo sodelovali s tujimi proizvajalci in kupci. Spraševali ste se, zakaj te povezave na znamo najti tudi pri modni obutvi. V svoji poklicni karieri ste vedno strmeli k napredku in hoteli poiskati najboljše.

Trudil sem se in iskal številne možnosti. Nisem se hotel omejevati na ožji krog. Sodeloval sem z dobavitelji iz vzhodnih in zahodnih držav.

Nekateri vodilni v Alpini so mi večkrat očitali, da premalo pozornosti posvečam sklepanju pismenih pogodb. Toda praksa je drugačna od teorije. Iz izkušenj vem, da je v številnih primerih veliko več veljalo trdno ustno zagotovilo dobavitelja kot napisana pogodba. Tudi poslovni partnerji so se večinoma strinjali s tem. Pri mojem delu je veliko pomenil osebni stik. Vedno sem bil v dobrih odnosih z dobavitelji, skušal sem spoštovati dogovore. Držal sem se načela korektnosti do dobaviteljev in sodelavcev, kar so mi tudi vračali.

Sodelavci se vas spominjajo kot vodjo, ki je zahteval natančnost, red in disciplino.

Bil sem strog do sebe in do drugih. Najbolj me je motilo, če je kdo že vnaprej rekel, da nečesa ne zmore. Vztrajal sem, da je treba poizkusiti in narediti vse, kar je v naši moči, da dosežemo cilj. Na to sem navajal tudi sodelavce. Bi pa, če bi še

enkrat vodil službo, sodelavcem prepustil več nalog in pristojnosti. Takrat sem mislil, da bom nalogo najbolje opravil sam, zato sem bil preobremenjen. Danes se jasneje zavedam, da sem imel dobre sodelavce in smo veliko naredili. Žal mi je tudi, ker vem, da bi jih moral večkrat pohvaliti za njihovo dobro delo. Mogoče je bil tak čas, da se nismo dovolj zavedali, da lepa prijazna beseda in pohvala vedno najdeta pravo mesto.

Mogoče je tak način tudi del trde povojne vzgoje. Vi ste jo dobro okusili.

Rodil sem se leta 1922 kot enajsti od trinajstih otrok na Brdu na Dobračevi.

Leta 1920 so mi v enem tednu umrli kar štirje bratje in sestre. Pobrala jih je španska griža. Tudi jaz sem bil proglašen mrtvega. Na srečo le kratek čas. Ko sem prišel v prvi razred osnovne šole, mi je učitelj rekel, da me ni v evidenci, da sem umrl. Šel sem v župnišče, kjer je župnik ugotovil pomoto. Umrli je nekdo z enakim imenom in priimkom in namesto njega, so označili mene. Župnik mi je dal potrdilo, da sem živ in lahko sem začel hoditi v šolo.

Bili ste dober učenec.

V šoli nisem imel težav. To in še nek dogodek usode sta me z desetimi leti napolnila v Ljubljano v Škofovo zavode, kjer sem hodil v šolo. Tam je bila posebna zelo stroga vzgoja. Doma so upali, da bom postal duhovnik. Moji bratje in sestre niso študirali, meni pa je usoda namenila drugačno pot. Neka ciganka je mami prerokovala, da bo njen zadnji moški potomec duhovnik. Bil sem dober učenec, zato je mama verjela v prerokbo. A njenih pričakovanj nisem izpolnil. Veselila me je trgovina.

Vaš trden značaj ni dopustil odstopanj od vaših načel in želja.

Hotel sem biti trgovec in to tudi postal. Sam sem si iskal službo. Vajeništvo sem opravil v Kamniku. Potem sem delal v trgovini v Trbovljah. Začela se je druga svetovna vojna. Priseljence so izseljevali. Prosil sem šefa, naj mi da potrdilo, da imam bolnega očeta in da moram domov. Toda tudi v Žireh nisem ostal neopažen. Dobil sem poziv, naj se oglašim na krajevni žandarmariji (Wehrmannschaftssturm). Nisem hotel postati nemški vojak, zato sem pobegnil v Celovec. Tudi tam sem dobil službo v trgovini. Želel sem delati, nisem pa hotel v vojsko, zato sem se izogibal pridobitvi avstrijskega državljanstva. To me je pripeljalo do obsodbe na štiri leta prisilnega dela v taborišču. Ni bilo lahko. Pred izpustitvijo sem tehtal dvainštirideset, veliko mojih sotrpinov pa

Lojze Kopač s sodelavci ob odhodu v pokoj

tudi do deset kilogramov manj. Po končani vojni nisem šel domov. Zvedel sem, da so bili nekateri, ki so se takoj po osvoboditvi vračali iz nemških ujetništev, odpeljani neznano kam. V Avstriji na Koroškem sem bil za hlapca na neki kmetiji. Ko se je stanje v domačih krajih umirilo, sem se vrnil. Zaposlil sem se v Alpini. Uresničil sem tudi mladostno željo, da postanem pilot. Med letnim dopustom sem opravil jadralsko šolo in postal vojaški pilot. Kasneje sem še obiskoval pilotske ter vojaške vaje in pridobil čin poročnika. Leta 1953 sem se poročil. Z ženo Majdo imava dva sinova. Oba sta šolana in imata dober poklic. Ponosen pa sem tudi na dva že skoraj odrasla vnuka.

Že petindvajset let uživata pokoj.

Kljub letom sem še vedno aktiven. Vsak dan je prekratek. Zjutraj najprej preberem časopise. Spremljam dnevne dogodke, zanima me gospodarstvo, finance. Veliko dela imam na vrtu. Zvečer sem včasih pošteno utrujen. Seveda so tu še vsakodnevna opravila, obisk trgovin in podobno. Zvečer gledam televizijo, včasih grem na sprehod. Kljub letom še vedno vozim avto, vendar le po Žireh in okolici. Ko sem bil mlajši, sem zelo rad planinaril. V zadnjem obdobju so bile moje priljubljene točke lažji vzponi na Blegoš, Ratitovec, Porezen ... Želim si, da bi lahko še kdaj obiskal te gore, toda zdaj nimam več prave moči.

Kakšni so bili vaši občutki ob podelitvi priznanj.

Misli so mi spet odplavale v dni, ki sem jih preživel v Alpini. Spomnil sem se na različne dogodke, vzpone in padce. Ko sem pomislil, da je tovarna postala zasebna last, so me obšli mešani občutki. Zbal sem se za našo tovarno, za delavce, za kraj. Potem pa so na dan privrele besede, ki jih je ob neki priložnosti izrekel guverner Banke Slovenije dr. Marko Kranjec, ko je dejal, da ni važno, kdo je lastnik, pomembno je, kako s premoženjem upravlja. Ta misel me je potolažila, strinjam se z njim in želim, da bi Alpina uspešno nadaljevala začrtano pot.

Lojze, hvala za lepe želje in hvala za vaše življenjske izkušnje, ki ste jih delili z nami. S trdno voljo, pogumom in odločenostjo ste uspeli doseči zastavljene cilje in prehodili veliko poti. Ostanite zdravi še naprej.

Jožica Kacin

Jakob Haugen – prejemnik posebnega priznanja ob 60-letnici Alpine za dolgoletno uspešno sodelovanje in izjemen prispevek k razvoju Alpine

Jakob Haugen,
prejemnik posebnega priznanja
ob 60-letnici Alpine

Odnos do narave in izdelkov povezanih z rekreacijo v naravi, sta bila odločilna za prvo srečanje Jakoba Haugna z Alpino pred davnimi 28 leti. Njegovo zaupanje v Alpino in njene izdelke se je hitro vzpostavilo in se še povečevalo, v celotnem obdobju sodelovanja. Pridobljeno zaupanje je Jakob znal prenesti tudi na kupce, saj je o Alpininih izdelkih vedno govoril z zanosom in na način, ki je poudarjal njegovo veliko poznavanje tako izdelka kot tudi namena njegove uporabe. Zna pa tudi pazljivo prisluhniti željam kupcev, jih prinašati v Alpino in skupaj z Alpininimi strokovnjaki poiskati najboljše odgovore na njihove potrebe.

Prodaja je rasla iz leta v leto. Tudi predstavitev novega sistema za tek na smučeh imenovanega NNN, nova nordijska norma, je bila za Alpino, kot članico te skupine, zelo pomembna. Ko se je Alpinin velik konkurent na področju tekaških čevljev odločil, da zapusti družino nove nordijske norme, je Jakob Haugen pripravil ustrezen načrt, ki je pripeljal blagovno znamko Alpina med najboljše na Norveškem trgu. To mesto Alpine je Jakob ohranjal in utrjeval v obdobju zadnjih desetih let.

Danes so Alpinini tekaški čevlji, po obsegu prodaje, še vedno na prvem mestu na Norveškem trgu. Z njimi se s prvimi koraki na snegu srečujejo otroci, na njih uživajo odrasli rekreativni smučarji tekači, z njihovo pomočjo dosegajo najboljše rezultate vrhunski tekmovalci. Vsak od njih je na svoj način prispeval k večji prepoznavnosti blagovne znamke Alpina in k zavidljivemu rezultatu 28 letnega sodelovanja z Jakobom Haugnom, ki bo v letošnji sezoni presegel številko 3.000.000 prodanih parov Alpininih proizvodov na Norveškem trgu. (Obrazložitev k priznanju – opomba TRK)

»Razlog za uspeh so ljudje. Predanost športu in izdelkom so pogoj za dober odnos in komunikacijo s potrošniki.« pravi Jakob Haugen, predsednik podjetja Alpina Norway. Krivec za Jakobovo sodelovanje z Alpino je bil gospod Bill Haugen, ki je v ZDA vodil podjetje, ki se je ukvarjalo s prodajo smuči in čevljev za smučarski tek. Jakoba je seznanil s podjetjem

Alpina Slovenia in pred natanko 28 leti je bil narejen prvi korak sodelovanja. Jakob si je podjetniške izkušnje nabiral v očetovem finančnem podjetju. Vendar je bila strast do športa tako močna, da je skupaj s sodelavci ustanovil podjetje Bergen Trader. Prvi izdelki, ki jih je tržil za Alpino so bili tekaški čevlji Blaze in Sarna ter smučarski čevlji Vega in Orion. Prvo večje naročilo je Jakob dobil od športne trgovine Sportslage, ki je bila takrat in je še vedno vodilna v prodaji in trženju izdelkov za smučarski tek. V vseh teh letih sodelovanja med Alpino in Jakobom se bilo narejenih veliko uspešnih korakov in sprejetih včasih težkih in rizičnih odločitev. Jakob pravi, da ne bo pozabil majhnega hotela v Škofji Loki, kjer je z Alpininimi sodelavci ob kozarcu Merlota snoval načrte za prihodnost. Jakoba odlikuje profesionalen odnos in sposobnost poslušati želje zahtevnih norveških potrošnikov. Obenem pa močno zaupa kakovosti izdelkov, ki jih ponuja na domačem trgu. Z začetkom sodelovanja med Alpino in Rotteffelo, so Alpinini tekaški čevlji postali številka ena na norveškem trgu smučarsko tekaške opreme. Alpina je v zadnjih desetih letih neprestano povečevala tržni delež na Norveškem in danes je vodilni ponudnik te vrste športne obutve. Jakob pravi, da ni formule za uspeh. Ljudem moramo le ponuditi kakovost za dober denar, obenem pa moramo opazovati trg in biti na njem dejaven, saj le na tak način lahko ohranjaš ugled blagovne znamke.

Tanja Rojc Kronegger

Mojca Pirih - prejemnica priznanja za izjemen prispevek k razvoju Alpine na področju financ in računovodstva

Mojca Pirih, vodja financ

Mojca Pirih je leta 1993 diplomirala na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in se septembra istega leta zaposlila v Alpini kot pripravnica. Do konca leta 1997 je opravljala različna dela v finančno-računovodskem sektorju, februarja 1998 pa je postala vodja financ.

Mojca skrbi za finančne funkcije v Alpini. Tako zagotavlja najugodnejše kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja, finančno vrednoti odločitve podjetja glede plačilne sposobnosti, donosnosti in tveganj. Prispeva k zmanjšanju tveganja v poslovanju in k dolgoročni donosnosti lastniškega kapitala.

Finančno odločanje zahteva poznavanje logike nastanka računovodskih podatkov in informacij. V okviru finančno-računovodskega sektorja sodeluje tudi pri delu, ki ni ozko vezano le na njeno delovno mesto, temveč zahteva tudi znanje izdelave računovodskih izkazov, poročil in letnih načrtov.

Mojca opravlja svoje delo odgovorno, strokovno in ustvarjalno, kot vodja je dobra organizatorica. S svojim načinom dela je pripomogla k organiziranosti finančno-računovodskega sektorja, ki učinkovito izvaja svoje naloge in prispeva k dolgoročni uspešnosti poslovanja. Mojci Pirih izrekamo priznanje za izjemen prispevek k razvoju Alpine.

(Obrazložitev k priznanju – opomba J.K.)

V Alpini ste od leta 1993. Kot diplomirana ekonomistka ste se zaposlili kot pripravnica. Na tak način ste dobro spoznali Alpino. Vam to koristi pri sedanjem delu?

Kot pripravnica sem delala oziroma spoznala vsa področja, od dela v proizvodnji do ostalih služb. Tak način se mi zdi smiseln še posebej za tiste, ki podjetja ne poznajo. Jaz sem bila vsa leta šolanja štipendistka Alpine, zato sem v proizvodnji delala med počitnicami. Strinjam se, da je tudi za delavca v pisarni lažje, če pozna dela, s katerimi ni neposredno povezan. Bolje se znajde, lažje pride do informacij. Pomembno je tudi, da poznamo sodelavce, ker tako z njimi lažje navežemo bolj pristen stik. Slabost pripravništva je, ker nismo imeli večje odgovornosti. Opravljali smo le lažja dela. Mislim, da bi podjetju v tem letu lahko dali več. Ne glede na to, sem prepričana, da je taka oblika tako za delavca kot

za podjetje koristna; le doba uvajanja bi lahko bila krajša.

Odločili ste se za študij ekonomije. Med ljudmi velja prepričanje, da je delo v finančnih dolgačasno in enolično. Delavec ves delavnik sedi in upravlja z računalnikom, v katerem se kopiči gora števil. Se strinjate s to trditvijo?

Mogoče to bolj velja za delo v knjigovodstvu. Tu bi lahko včasih zares občutili nekaj podobnega, čeprav ni čisto tako. Za vsako vknjižbo stoji poslovni dogodek, ki ga je potrebno globlje poznati. Na srečo smo ljudje različni. Nekateri ne bi zamenjali dela ob računalniku s konti in številkami za nobeno drugo opravilo. Knjiženje tudi meni ni tuje, vendar mislim, da je delo v finančnih bolj razgibano.

Opravljate delo vodje financ. Katere so vaše naloge?

Moja glavna naloga je skrb za finančno področje. To obsega tako prilive kot odlive denarnih sredstev v vseh oblikah; od rednih plačil, izterjav, najemanja kreditov in podobno. Zagotavljanje likvidnosti je ključnega pomena, zato je potrebno narediti načrt denarnih tokov na letni, mesečni in tedenski ravni. Na tej podlagi ocenimo, kdaj pričakujemo prilive in koliko sredstev bomo lahko namenili za plačila dobaviteljem, za plače delavcem, obveznosti do države, kdaj bomo vračali kredite, ali je potrebno najeti nove oziroma obnoviti stare. Dnevno spremljamo gibanje denarnih tokov, saj moramo vsak trenutek poznati naše finančno stanje in pravočasno zagotoviti sredstva za kritje obveznosti.

V moj delokrog spada tudi upravljanje z likvidnostjo, akreditivno poslovanje, zavarovanje in izterjava terjatev, valutna tveganja, priprava raznih poročil, ki smo jih glede na veljavno zakonodajo dolžni sporočati Banki Slovenije. Spremljam tudi denarne tokove in se vključujem v pomoč pri financiranju naših povezanih podjetij. Moje delo pa ni strogo samo finančno. Izdelujem računovodske

izkaze; bilanco stanja in uspeha. V preteklosti sem pripravljala tudi poslovni načrt in poslovna poročila. Vsak dan pa me čaka še veliko sprotnih zadev. V veliko pomoč so mi sodelavke, ki dobro obvladajo svoje delo in s katerimi se dobro razumemo.

Ali to pomeni, da poteka vse kot je potrebno.

V glavnem res. Za uspešno opravljeno delo pa je ključnega pomena tudi komunikacija in pravočasne informacije, tako znotraj kot izven podjetja. Tu pa ni vedno tako, kot bi si želela. Kljub temu se trudim in skušam narediti vse za dobre poslovne odnose in povezovanje med sodelavci. Mislim, da mi uspeva.

Finance so pomemben člen v verigi poslovanja. Po njihovih kazalcih se izdelujejo bonitete in ocenjuje uspešnost podjetja. Kje na teh lestvicah kotira Alpina?

Če pogledamo plačilno sposobnost, lahko rečemo, da smo dobri plačniki. Trudimo se, da bi plačevali v roku. Tudi bonitete kažejo, da je Alpina solidno podjetje.

Kako pa so poplačane Alpinine terjatve?

Plačilna disciplina se na srečo izboljšuje. Podjetja, ki hočejo biti uspešna in se razvijati naprej, morajo poskrbeti tudi za svojo likvidnost in poravnane finančne obveznosti.

Je kljub temu potrebna izterjava po sodnih poteh?

Včasih pride tudi do tega. Podjetja zaidejo v težave, sledi stečaj ali prisilna poravnava. V takih primerih je potrebna sodna pot. Na srečo tega ni veliko. Ena izmed naših usmeritev, ki jo razvijamo že dolga leta, je dobro poznavanje podjetij in posameznikov, s katerimi sodelujemo. Z osebnimi stiki in stalim spremljanjem naših kupcev, skušamo zadeve reševati, preden pride do večjih težav.

Ali je odgovornost za poplačila terjatev na vaši strani ali je ta skrb poverjena komerciali?

Z našimi komercialisti v tem pogledu stalno in dobro sodelujemo. Enkrat tedensko na skupnih sestankih pregledamo zapadle terjatve in iščemo poti za njihovo izterjavo. Običajno kupci sami poravnajo svoj dolg. Če tega ne storijo, ga opozorimo na plačilo obveznosti. Lansko jesen smo uvedli nekatere strožje ukrepe. Ob sodelovanju komercialne, finančne službe in kontrolinga smo naredili velik korak naprej. Uspeh se kaže v zmanjševanju zamud s plačili in manjšemu številu neplačanih zapadlih terjatev.

1. januarja smo pričeli s poslovanjem v evrih. Kako ocenjujete prehod na novo valuto?

V začetku je bilo s pripravami veliko dodatnega dela. Vse evidence smo prenesli iz tolarjev v evro. Ker se računovodsko leto ne konča 31. decembra, smo morali dogodke, ki so se nanašali na leto 2006 knjižiti v tolarjih, tiste, ki so se zgodili v 2007 pa v evrih. S pomočjo računalniškega centra smo pripravili ustrezen program, zato tudi s tem nismo imeli večjih težav. Ena izmed dodatnih nalog je bila, našim prodajalnam priskrbeti dovolj evrskih bankovcev, predvsem pa drobiža za prve dni v novem letu. Tudi to nam je uspelo dobro urediti.

V čem so prednosti evra?

Veliko poslujemo z državami Evrope. Enotna valuta nam je bistveno olajšala delo. Odpadle so različne dvojne evidence in preračuni. Znižale so se obrestne mere, manj je valutnih tveganj, inflacija je manjša. Vse to zmanjšuje stroške. To pa je osnova, h kateri moramo stalno težiti.

Alpina veliko posluje tudi z državami tretjega sveta.

S temi državami poslujemo večinoma v ameriških dolarjih, tu pa smo še vedno odvisni od gibanja tečaja.

Ena izmed oblik finančnega poslovanja so tudi krediti.

V Sloveniji je ponudba na tem področju dokaj pestra. Podjetja z dobro boniteto imajo večjo možnost najema kreditov. Zaradi manjšega tveganja najemodajalca so tudi pogoji ugodnejši. Obrestna mera se je za kredite v domači valuti s prihodom evra zmanjšala, kar pa na Alpino ni imelo bistvenega vpliva. Že pred tem smo se obnašali racionalno in najemali kredite v tuji valuti, kar nam je omogočal naš izvozno-uvozni položaj.

Je kredit ugoden vir financiranja podjetja?

Krediti so vedno predragi in težimo k temu, da bi jih dobili pod čim ugodnejšimi pogoji. Podjetje, ki napreduje in se razvija, mora kot dodatni vir koristiti tudi to obliko financiranja. Kljub zadostnemu kapitalu je potrebna preudarnost, saj naj bi raven tako pridobljenih sredstev ne preseгла določenega odstotka bilančnega stanja.

Govoriva o sedanjem stanju v Alpini. V finančnih delate že trinajst let. V tem času so se zgodile pomembne spremembe.

Veliko se je spremenilo. Iz večinoma ročne, smo se popolnoma preusmerili na računalniško obdelavo. Nov način dela je med drugim prinesel tudi možnost zmanjšanja števila zaposlenih. Ko sem prišla v finančno-računovodski sektor je bilo v njem zaposlenih čez dvajset delavcev. Danes nas

je več kot polovica manj. Tako gibanje ne velja le za naš oddelek, temveč za podjetje kot celoto. Če se omejuje le na finančno področje, smo v zadnjem času bistveno izboljšali finančni položaj podjetja. Včasih smo veliko več energije in časa porabili za zagotavljanje likvidnosti. Na to je vplivalo tudi splošno stanje v državi in večja finančna nedisciplina.

Leta 1999 je bil uveden davek na dodano vrednost.

To je bila za finančno in računovodsko poslovanje velika novost. Zakon o davku na dodano vrednost in spremljajoči predpisi so v vseh teh letih doživeli številne spremembe, ki jih moramo stalno spremljati in se prilagajati novostim.

Zakon o gospodarskih družbah nalaga delniškim družbam vsakoletno revizijo poslovanja. Opravi jo zunanja revizorska hiša, ki ima za to posebej usposobljene strokovnjake.

Sprva je tudi med nami vladalo nezaupanje in skrb, kako bo taka preverka potekala. Dvomili smo v njeno koristnost. Revizija je podroben pregled poslovanja, ki je za podjetje tudi dokaj veliko finančno breme. Po uspešno izvedenih pregledih smo ugotovili, da je preverka koristna tudi za nas. V Alpini se trudimo, da spoštujemo zakonodajo in delamo po predpisih. Revizija oziroma njeno pozitivno mnenje je potrditev, da delamo prav. Ob pregledu imamo tudi možnost posvetovanja s kolegi revizorji. Ti imajo zaradi stalnega izobraževanja in dela veliko izkušenj in nam lahko svetujejo, kako bolje ali pravilneje rešiti določene nejasnosti in dileme. Da skušamo delati pravilno in v skladu z veljavno zakonodajo, je dokaz tudi to, da ob davčnem pregledu, ki je bil opravljen v lanskem letu, ni bilo ugotovljenih večjih nepravilnosti.

Stalne spremembe zakonodaje, novi predpisi in novosti. Kako spremljate vse to?

Zakonodaja je objavljena v Uradnem listu. Informacije najdemo v raznih publikacijah, na spletu, pomembna je tudi izmenjava znanja med sodelavci in kolegi. Sem članica Društva finančnih in računovodskih delavcev. V njem se združujemo finančniki in računovodje iz kraja in okolice. Občasno se srečujemo in izmenjujemo mnenja, organiziramo seminarje, za sprostitev pa tudi vsakoletni izlet.

Omenili ste izlet. Poznamo vas tudi kot strastno popotnico.

Začelo se je z absolventskim izletom v Tunizijo. Dežela me je prevzela in v meni se je zbudil potovalni duh. Od takrat večkrat potujem. Bila sem na vseh celinah, razen Avstralije. Najbolj me mika jug, kjer ljudje živijo preprosto in se ne obremenjujejo z

malenkostmi, ki v naših krajih marsikomu zagrenijo sicer lep in poln z materialnimi dobrinami napolnjen vsakdan. Videla sem že veliko držav, a najbolj mi je k srcu prirasla Turčija. Tam sem bila že trikrat in verjetno ne zadnjič. Časovno najdaljše je bilo potovanje po Argentini. Šri Lanka je najvzhodnejši predel, ki sem ga obiskala. S skupino tečajnikov angleščine iz Alpine smo bili letos v Siriji. Ogledali smo si kraje, kjer turizem še ni razvit in se srečali s pristnim okoljem, v kakršnem živijo in delajo domačini.

Kako izbirate kraje, v katere potujete, družbo, s katero se odpravite na pot?

Preveliko načrtovanje običajno ne rodi pravih sadov. Treba je počakati in sprejeti, kar križa našo pot. Zadnja leta smo potovali s skupino slušateljev angleščine. Postali smo pravi prijatelji. Kadar smo skupaj, se resnično sprostimo. Popolnoma se vživim v situacijo, novo okolje, ljudi ... Ti dnevi so samo moji in vsako tako druženje in potovanje je zgodba, ki ostaja globoko v meni; zaradi narave, dogodkov, ljudi, prijateljev in znancev, s katerimi potujemo, ali pa jih le naključno srečamo na naši poti.

Dejavni ste na več področjih. Služba, družba, potovanja, pa vendar vam ostane čas tudi za družino.

Kljub vsem dejavnostim, je družina na prvem mestu. Imam dve hčerki. Anja hodi v četrti, Nika pa v tretji razred. Sta zelo živahni dekleti, mamico pa, kot pravita, in to tudi pokažeta, imata zelo radi. Mož je zaradi službenih obveznosti veliko odsoten, zato veliko časa preživimo same.

Pravite, da vas vse lepo napolni z novo energijo. Je eden izmed takih trenutkov v vašem življenju tudi priznanje, ki ste ga dobili v Alpini?

Ko sem izvedela, da bom dobila priznanje sem bila sprva presenečena. Ko pa sem se bolj poglobila v razloge, zakaj, sem začela razmišljati, da sem v vseh teh letih dela v Alpini naredila veliko. Če so to opazili in če tako mislijo tudi ostali, potem lahko neskromno zaključim, da si ga tudi zaslužim. Priznanje je pohvala za delo v preteklosti, je pa tudi velika obveza za naprej. Čeprav lahko zveni kot izrabljena fraza, pa moram vseeno reči, da nagrada ni samo moja. Je tudi priznanje sodelavcem v našem oddelku. Brez vseh, ki se skupaj trudimo v finančno-računovodskem sektorju, bi ne bilo rezultatov in priznanj. Zaradi vsega naštetega lahko rečem, da sem ponosna, da sem bila ob šestdeseti obletnici Alpine izbrana prav jaz.

Jožica Kacin

Peter Oblak,
vodja skladišča materiala

Peter Oblak – prejemnik priznanja za izjemen prispevek k razvoju Alpine na področju ravnanja z materiali

Peter Oblak je vodja skladišča materiala. S svojim pristopom in predanostjo do dela ter organizacijo je v veliki meri pripomogel, da je novo skladišče v Alpini zaživel v pravem pomenu besede.

Njegovo službovanje v Alpini se je pričelo leta 1993 z obvezno pripravniško prakso, ki jo je, tako kot večina takratnih pripravnikov, opravljal v oddelkih v Žireh in obratu Gorenja vas. Prav tam je, pod budnim očesom tedanjega vodje Vinka Bogataja, nastopil delo v priročnem skladišču, kjer je največ časa posvetil naravnim materialom. Pripravljal je krojne partije za delavce v prikojevalnici in spremljal porabe materiala.

Prav poznavanje materiala in pripravljenost sprejemati novosti ga je pripeljalo v ekipo, ki je v Alpini uvajala nov sistem razpisa in obdelave podatkov za sekanje naravnih materialov t.i. »Satra«. Sistem je pomenil korak naprej v izračunu potrebnih normativov materiala, pripravi in ocenjevanju kakovosti usnjenih kož. Kot del te ekipe je nadaljeval svojo delovno pot v Žireh.

Peter je s svojo predanostjo delu in veliko zainteresiranostjo za novosti, dopolnjeval svoje znanje in ga prenašal na sodelavce. Kot poznavalec usnja je prevzemal materiale pri proizvajalcih. Z odhodom sodelavca v pokoj, je prevzel vodenje skladišča materiala.

S širjenjem palete Alpininih izdelkov, je raslo tudi število različnih proizvodnih materialov. Pokazalo se je, da potrebujemo novo, modernejše centralno skladišče materiala. Leta 2004 smo vsa skladišča materiala in prevzemni oddelek združili v novo postavljeni skladiščni hali, ki je pomenila tudi spremembo pri organizaciji skladišča. Tu je imel Peter pomembno vlogo pri usklajevanju vseh procesov.

S svojo ekipo skupaj z vsemi nami utrjuje temelje za nove poti in novih Alpininih šestdeset. (Obrazložitev k priznanju – opomba J.K.)

V obrazložitvi k vašemu priznanju je rečeno, da s svojo ekipo skupaj z ostalimi sodelavci utrjujete temelje za nove poti in novih Alpininih šestdeset. Ste vodja skladišče materiala. Imate dobre sodelavce?

Imam. Brez njih ne bi bilo opravljenega toliko dela kot tudi ne tega priznanja. Skupaj se trudimo, da smo kos zahtevnim nalogam, ki jih je iz dneva v dan več.

Se obseg dela povečuje?

V našem skladišču prevzemamo, skladiščimo in odpremljamo material za oddelke v Žireh in

podjetja v tujini, vedno več pa tudi za kooperante. Razdrobljena proizvodnja zahteva zelo natančno in sprotno pošiljanje blaga. Od pravočasnih in pravih dobav materiala je odvisna vsa izdelava obutve, zato ne sme priti do napak. Pri nas ni odlašanja na jutri, temveč je potrebno večino dela opraviti danes in takoj.

Gotovo pa ni vse v hitrosti in natančnosti. Potrebno je tudi nekaj strokovnega znanja.

Skladiščniki morajo poznati material za katerega so zadolženi. Znati morajo upravljati z računalnikom in zahtevnimi programi, sodelovati morajo z drugimi oddelki, poznati način dela v skladišču in oddelkih, s katerimi sodelujejo.

Delo skladiščnika terja usposobljenega in celega človeka.

V Alpini se tega premalo zavedamo. Naše delo ni dovolj cenjeno. Opravljanje nalog terja usposobljenega in odgovornega človeka, pa naj bo to pri prevzemu, urejanju skladišča ali odpremi. Skladiščnik mora biti univerzalen. Obvladati mora tako umsko kot fizično delo. Nihče ne more začeti z delom brez predhodnega uvajanja. Skladiščnik mora imeti opravljen tečaj, izpit za viličarja, potrebne pa so še druge značajске lastnosti in kvalitete.

Je vse naštetu tudi razlog, da se ubadate s kadrovskimi težavami?

Obilica dela, stalno hitenje, zahteva po določenem znanju, plača in še vse drugo vpliva, da ob odhodu delavcev težko dobimo ustrezno nadomestilo. V zadnjem času je bilo kar nekaj upokojitev, nekaj sodelavcev pa je našlo drugo zaposlitev. Delavcev, ki bi obvladali te naloge pa ni. Potrebno jih je priučiti, vendar ni večjega zanimanja. Problem je tudi, ker mora delavec v skladišču poznati materiale. Čevljarske šole, kjer smo pridobivali to

znanje, ni več, zato tudi ni mladih, ki bi lahko, npr. postali prevzemalci usnja, ali pa delali v skladišču naravnega materiala.

Kako nadomeščate odsotne delavce?

Z velikimi težavami, vendar zaenkrat nekako gre. Vsi se trudimo po svojih močeh, dolgoročno pa bo potrebno najti ustrezne rešitve. Vsak izpad, pa tudi če gre samo za koriščenje rednega dopusta, zelo težko nadomestimo. V pomoč so nam študenti, ki nam pomagajo premostiti največje kadrovske težave.

Ste vodja skladišča in na vas je, da najdete ustrezne rešitve. Poleg vodenja imate tudi svoje redne delovne zadolžitve. Kako usklajujete vse te naloge?

Čas moram čim bolj racionalno razporediti. V veliko pomoč so mi sodelavci. Kot sem rekel že na začetku, njihovo razumevanje, volja ter trdna odločenost, biti kos vsem nalogam, nam daje moč, da zmoremo.

Kakšen vodja ste?

Moj moto je, da je treba prisluhniti sodelavcem. Vem, da so v svojem dolgoletnem delu pridobili veliko izkušenj, ki so včasih zelo dobrodošle. Prav tako se zavedam, da je včasih dobro upoštevati tudi mnenje mlajših. Ti v želji, da bi pokazali svoje znanje oziroma da bi uvedli kaj novega, prinesejo marsikatero idejo. Ker na nagajevanje nimam večjega vpliva, sodelavce skušam motivirati na drug način. Kadar delo opravijo dobro jih pohvalim, če ne, jim skušam na lep in miren način povedati, naj se naslednjič bolj potrudijo. Med sodelavci je pomembna tudi družabna plat. Prav je, da si kdaj pa kdaj vzamemo nekaj minut časa, da spijemo kavo in rečemo besedo ali dve, ki nista v neposredni zvezi z delom. V današnjem prehitrem tempu na to pozabljamo. Res je, da ljudje hodimo v službo zaradi plače in smo tu zato, da opravljamo svoje delo, vendar je tudi počutje delavca pomemben dejavnik, ki vpliva na storilnost.

Vaše vrline in prizadevanja očitno rojevajo sadove, saj so vas opazili tudi drugi. Leta 1993 ste prišli v Alpino, ob njeni 60-letnici pa prejeli priznanje za svoj prispevek za ravnanje z materiali.

Vedno skušam narediti, kar se da najbolje. Zadanim nalogam se posvetim v celoti in kot kaže so sodelavci z doseženim zadovoljni. O tem priča omenjena nagrada.

Končali ste šolo za obutvenega tehnika. Že od svoje opravljene pripravniške dobe večino časa namenjate področju materialov in skladiščenja.

Doma sem iz Gorenje vasi. Tam sem v našem

obratu pričel svojo delovno pot. Krajšemu uvajanju na različnih delih, je sledila razporeditev v skladišču materiala. Tam smo pripravljali krojne partije za prikojevalnico in ves material za šivalnico. Že kot otrok sem se spoznal z usnjem. Doma smo imeli tapetniško delavnico in zato mi je bilo usnje in delo z njim poznano že iz otroštva.

Ste zato takoj začutili, da je prav delo pri ravnanju z materiali tisto pravo za vas?

Bil sem mlad in ambiciozen. Delal sem v skladišču, če pa je bilo potrebno, sem priskočil na pomoč tudi pri drugih delih. Imel sem srečo, da sem imel zelo dobrega mentorja. Vodja obrata Vinko Bogataj nas je veliko naučil. Bil je vodič skozi naše delo, ob njem pa smo spoznali tudi marsikatero življenjsko resnico. Bil je dober organizator, strokovno podkovan in inovativen. V oddelku je zahteval red in disciplino, predvsem pa dobro opravljeno delo. Če je bilo potrebo, je znal upočasniti tempo in prisluhniti težavam zaposlenih. V Gorenji vasi sem v vodji imel lep zgled in še danes, čeprav ga je bolezen prekmalu odtrgala od nas, sem mu hvaležen. Vse to in moj značaj, je vplivalo, da sem odkril svojo pravo poklicno pot, ki jo z vestnostjo gradim naprej.

Že v Gorenji vasi ste iskali drugačne rešitve, hoteli ste narediti nekaj novega.

Mislím, da so bili v obratu ustvarjeni pogoji za napredek. K temu sta veliko pripomogla oba takratna vodja, najprej Vinko Bogataj, za njim pa Jelka Mur. Začeli smo razvijati nov način ravnanja z usnjem, ki bi temeljil na računalniški podpori. V delo smo vključili programerja iz računalniškega centra Jureta Erznožnika. Sistem, ki smo ga uvedli v tistem času, še danes uporabljamo za umetne materiale. To je bila nekakšna predhodnica Satre.

Satra je bil naslednji projekt pri katerem ste sodelovali.

Iz Gorenje vasi sem bil premeščen v Žiri. Bilo mi je kar malo hudo. Navajen sem bil na delo v obratu in sodelavce. Mislím, da je bil to dobro organiziran in uspešen oddelek. Kljub temu nisem okleval, ko so mi ponudili delo v Žireh. Vedel sem, da me čakajo novi izzivi, teh pa se nisem bal.

Kaj je Satra?

To je sistem ravnanja z naravnim usnjem, ki zajema vse faze od izračunov, normativov materiala in časa, do obdelave (izkrojitve zgornjih delov) v prikojevalnici. Cilj je sledenje materialu, kar prinaša prihranke pri usnju. Je način, ki prikojevalca sili, da ob upoštevanju ustrezne kakovosti, prihrani čim več materiala oziroma najbolje izkoristi vsak kos usnja. Delavec, ki seka usnje, je za prihranek pri materialu ustrezno nagrajen, kar je poleg moralne tudi denarna motivacija.

Sistem Satra je bil v Alpini uradno potrjen maja 1999. Takrat so predstavniki iz Anglije devetim delavcem Alpine podelili potrdilo o usposobljenosti za delo s Satro. Kaj je nov način dela prinesel podjetju?

Obstaja več različic, vendar se je izkazalo, da je Satra v čevljarški industriji najbolj razširjena in tudi za Alpino najbolj sprejemljiva. Alpina je že pred tem uvajala razne načine dela in motivacij, ki so pripomogle k boljšemu izkoristku materiala. Njihova pomanjkljivost je bila, da niso bili računalniško podprti. Izjema je bil že prej omejen program, ki smo ga razvili za umetno usnje. Razmišljali smo, da bi nadaljevali delo tudi za naravne materiale, vendar je bilo odločeno drugače. Nov sistem Satre je prinesel kar nekaj prednosti. Predvsem na začetku, smo ugotavljali precejšnje prihranke.

Se sistem razvija in usklajuje.

Razvoj gre naprej in tudi sistem Satre sledi trendom. Že v času uvajanja smo predlagali veliko sprememb in nekatere so bile upoštevane. Še vedno pa Satra ni povezana z Alpinim informacijskim sistemom, kar je največja slabost. Povezava bi prinesla veliko uporabnih podatkov in šele takrat bi se pokazala prava vrednost tega načina dela.

V Žireh so vas čakale nove naloge. Skladišča materialov so bila na različnih lokacijah. Prostori so bili premajhni. Dela je bilo vedno več. Logistika je bila šibka točka Alpine.

Podjetje se je razvijalo. Začeli smo ustanavljati podjetja v tujini. Vedno več je bilo kooperantov, katerim smo pripravljali in pošiljali material za izdelavo obutve. Odločili smo se, da bomo zgradili nove sodobne prostore, ki bodo ustrezali sodobnim zahtevam logistike.

Tudi vas so vključili v projekt.

Kot vodja skladišča sem poznal pomanjkljivosti in težave pri delu v skladiščih materiala. Za mnenje sem vprašal tudi sodelavce, ki so bili zadolženi za posamezno skladišče. Skupaj smo razmišljali in v sodelovanju z vodjem vzdrževanja je nastal osnutek, na katerem so bile glavne zahteve, ki so bile osnova za projekt. Ves čas gradnje sem sodeloval pri snovanju nove skladiščne hale, kamor smo se preselili leta 2004.

Skladiščna hala je tako postala tudi vaš projekt, na kar ste gotovo ponosni.

Vsak delček skladišča nosi tudi nekaj mojega, drobno idejo ali zahtevo in to mi je v posebno zadovoljstvo. Ko je bila hala urejena za dejavnost,

sem pozabil na vse ure in težave, ki so se pojavljale ob pripravi in gradnji objekta.

So imeli vodilni posluh za vaše želje in predloge?

Lahko rečem da in vesel sem, da je tako. Tu se je uresničilo načelo, da tisti, ki dela na tem področju, o tem tudi nekaj ve. Večino stvari, ki sem jih predlagal, so upoštevali. To velja tako pri gradnji hale, kot pri opremljenosti, pa naj gre za regale ali transportna sredstva.

Sedaj ste v novem sodobno opremljenem skladišču. Prihajajo pa nove naloge in izzivi.

Res je. A poskušamo jim slediti in jih vestno izpolnjevati. Tudi priznanje je dodatna obveza, da se moram še bolj potruditi. Imamo novo halo, vendar ugotavljamo, da bo ob takem obsegu del prostor kmalu postal premajhen in bo potrebno razmišljati o razširitvi kapacitet za skladiščenje in odpremo materiala.

Niste pa samo delavec Alpine. Ste tudi mož, oče, prijatelj ..., človek kot vsi drugi, pa vendar s svojimi željami, hotenji in cilji.

Živim v hiši svojih staršev v Gorenji vasi. Sem poročen. Žena je vodja vrta v Gorenji vasi. Imava tri otroke. Tim in Miša hodita v osnovno šolo, najmlajša Neli pa je dopolnila eno leto.

Sem družinski človek. Družba domačih mi veliko pomeni. Rad sem z njimi, pa naj bodo to moji najbližji, moji starši in brat ali ženino sorodstvo. Skoraj ne mine konec tedna, da ne bi obiskali ženinih domačih. Med njenimi se odlično počutim.

Z družino gremo vsako leto na dopust. Radi imamo morje. Žena ga še posebno obožuje. Poletni smo bili na Pagu. Tudi prvomajske praznike preživimo na morju. Hodimo na hrvaško obalo, toda prišel bo čas, ko se bomo podali tudi v bolj eksotične kraje.

V prostem času sem dejaven član Prostovoljnega gasilskega društva Gorenja vas. Sem poveljnik, kar zahteva tudi nekaj znanja in odgovornosti, po drugi strani pa je to priložnost za druženje in prijateljstvo.

Veliko prostega časa zapolnim s kolesarjenjem. Imel sem zdravstvene težave in odločil sem se, da se posvetim temu športu. Največ spodbude in nasvetov o opremljenosti, načinih kolesarjenja in opisov kolesarskih poti mi je dal bivši sodelavec in prijatelj Stane Stanonik. Hvaležen sem mu, hkrati pa vesel, da sem odkril, da je vrtenje pedal, nato pa počitek v naravnem okolju, pomemben del moje sprostitve in vir nove energije.

Jožica Kacin

Pregled od leta 1998 do 2007

1998

Na Olimpijadi v Naganu na Japonskem so športniki, ki tekmujejo v čevljih Alpine dosegli odlične rezultate. Med biatlonkami je Bolgarka **Ekatarina Dafovska** osvojila zlato medaljo, Norvežan **Fred Børre Lundberg** zlato v klasični kombinaciji in Norvežan **Dag Bjørndalen** srebrno medaljo v štafeti.

- ▶ **2. junija** je Alpinina škatla za trekking obutev, ki jo je oblikoval **Tone Pintar**, prejela priznanje Embalaža 98.
- ▶ **26. septembra** je Alpina prejela certifikat ISO 9001. Direktorju **mag. Franciju Mlinarju** ga je podelil podpredsednik vlade Republike Slovenije **Marjan Podobnik**.
- ▶ **Septembra** je vlada Republike Slovenije sprejela strategijo prestrukturiranja in razvoja delovnih mest na področju obutvene industrije. Avtor strategije je bil mag. Bogomir Filipič iz Alpine.
- ▶ **27. oktobra** je postal predsednik uprave in direktor Alpine **mag. Martin Kopač**.
- ▶ **6. novembra** je v sodelovanju s češkim kupcem v Pragi v tamkajšnji veleblagovnici odprt prvi samostojni prodajni kotiček Alpine izven meja bivše Jugoslavije.
- ▶ **22. decembra** je podpisana pogodba za Evropsko banko za obnovo in razvoj, s katero je banka Alpini odobrila ugoden razvojni kredit ter se zavezala, da bo v Alpino vložila nepovratna sredstva.

Izdelki:

Tekaška obutev:

predstavljena nova generacija skating in klasik tekmovalnega čevlja. Model **SK 2000** za skating tehniko in model **CL 2000** za klasično tehniko. Za modela so bili razviti novi plastični opetniki in nova manšeta za skating model. Opetnik za skating model je bil narejen iz dveh različno trdih plastičnih kosov, kar je bila novost na trgu. Alpinini racing čevlji so prvič v prevladujoči rdeči barvi, ki je še danes zaščitni znak za alpinine racing modele. Prvič je predstavljen model **BC 1550**, ki je še danes eden izmed najboljših prodajanih modelov v BC kategoriji.

Smučarska obutev:

CRV – nova skupina smučarskih čevljev za odrasle v rekreativnem in high performance razredu na osnovi starih školjk **Omega in Alfa**. Ta razred odlikuje predvsem mehkejši fleks, ki ga narekuje sprememba tehnike smučanja s pojavom carvinga in smo ga izmed proizvajalcev smučarskih predstavili med prvimi.

1999

- ▶ **15. februarja** je v Szegadu na Madžarskem odprta prva samostojna prodajalna izven meja bivše Jugoslavije.

1998, SK 2000

1998, CRV 11 alpha

1998, CRV omega

Aprila je prenehal z delom obrat v Šentjoštu. Obrat je skupaj z zaposlenimi prevzelo podjetje Rejta d.o.o. iz Šentjošta.

- ▶ **22. aprila** je **Nejko Podobnik**, upokojenec Alpine, sicer pa dolgoletni urednik časopisa Delo življenje, prejel priznanje za novinarske dosežke na področju lokalnih medijev podjetji in zavodov Consortium veritas – Bratstvo resnice.
- ▶ **28. maja** je predstavnik Satre iz Anglije **Alan Kovalov** podelil potrdilo o usposobljenosti s sistemom Satra. Prejelo ga je osem delavcev iz Alpine.
- ▶ **3. junija** je skupščina sprejela sklep o dokapitalizaciji Alpine in izdala 32.000 novih delnic. Evropska banka je postala 16,26 odstotni lastnik podjetja.
- ▶ **24. avgusta** je slavnostno odprta doslej največja prodajalna Alpine. Je v Mercator centru v Ljubljani in meri 436 m².
- ▶ **3. junija** so Alpino obiskali najvišji predstavniki Svobodnega sindikata Slovenije.
- ▶ **6. junija** so prišli na ogled proizvodnje in delovni obisk tedanji najboljši smučarski skakalci, med njimi: **Primož Peterka, Damjan Fras, Peter Žonta** ter trenerji **Matjaž Zupan, Danilo Pudgar** in drugi.
V sredini leta se je pričelo z uvajanjem novih tehnologij pri izdelavi obutve: z rezalnikom na vodni curek in šivalnim avtomatom.
- ▶ **27. avgusta** je firma A&E v Nemčiji prenehala z delovanjem.
- ▶ **Konec leta** je izdan mali priročnik celostne grafične podobe Alpine.

Izdelki:

Tekaška obutev:

Nov model v liniji je **NNN 568**, za katerega je bil razvit nov plastičen opetnik in nova plastična manšeta. Manšeto je bilo mogoče odstraniti iz čevlja, tako da je bil čevelj namenjen obema tehnikama teka. V osnovi je bil čevelj namenjen skating tehniki, v primeru da je bila manšeta odstranjena pa je bil namenjen za klasično tehniko.

2000

Nadzorni svet je v začetku leta sprejel strategijo razvoja do leta 2005. Njen moto je: »Alpina smo razvojno usmerjena družba za proizvodnjo in prodajo obutve«.

- ▶ **3. marca** je bilo v obratu v Rovtahn praznovanje 20. obletnice delovanja. V Rovtahn so pričeli z delom 10. marca 1980.
Ustanovilo se je podjetje Alpina BH. Alpina je 80-odstotni lastnik. Pred tem je v BIH delovala Alpina Impex, kjer je imela Alpina 60-odstotno lastništvo.
- ▶ **22. junija** je zaključeno šolanje za izdelovalce zgornjih delov in obutvene tehnike.
Alpina je sponzor olimpijske reprezentance, ki se je udeležila poletnih olimpijskih iger v Sydneyu.

2000, SK

2001, CL

2001, Tibet

Izdelki:

Tekaška obutev:

Razvili smo nov model za skating tehniko teka **SK 2002**. Čevljev je imel nov plastičen opetnik in novo dvo-komponentno plastično manšeto za boljšo stransko stabilnost. V touring grupi so bili predstavljeni tako imenovani Cross Touring modeli **XT 381**, **XT 351** in **XT 321**, ki so imeli bolj modern design in bili po izgledu bližje trekking obutvi, kot klasični touring modeli

2001

Februarja je bilo na Pokljuki svetovno prvenstvo v biatlonu. Norvežan **Halvard Hanevold** je v tekaških čevljih Alpine osvojil dve bronasti medalji. Na sejmu ISPO v Münchenu februarja je predstavljen nov tekmovalni čevljev za diagonalno skating tehniko **SK 2002**.

- ▶ **10. aprila** je Zoran Kopač ponovno imenovan za delavskega direktorja za mandatno dobo petih let.
- ▶ **9. aprila** je nadzorni svet sprejel sklep o ustanovitvi Alpine Yug v Srbiji. Alpina Žiri je sto odstotni lastnik podjetja.
- ▶ **Aprila** je Alpina z odločbo Generalnega carinskega urada Republike Slovenije postala pooblaščen carinski izvoznik.
- ▶ **19. aprila** je podpisana pogodba s podjetjem FOGS. Alpina je postala večinski (67 odstotni) lastnik podjetja v Sarajevu. V podjetju naj bi se izdelovala predvsem lepljena obutev, sekalni noži in torbice.
- ▶ **Oktobra** se je pričelo s podeljevanjem priznanj za delavce meseca. Prva delavka meseca je **Nevenka Peternelj** iz šivalnice.

Izdelki:

Tekaška obutev:

Razvili nov racing model za klasično tehniko teka **CL**. Model je imel nov design in zanj je bil razvit nov plastičen opetnik. Model je prejel Delovo nagrado za oblikovanje. V touring grupi so bili predstavljeni novi designi modelov s pokrovom jezika **NNN 248**, **NNN 240** in **NNN 238**. Novost na teh modelih je bila, da se je pokrov po novem zapiral z zadrgo in ne več z velcrom, kot prej. Zadruga je bila prvič pozicionirana na sredini pokrova kjer je še danes. V kolekciji za zimo smo predstavili tako imenovani winter trekking čevlje, ki so bili namenjeni za obutev po smučanju. Značilnost je bila moderen design, toplota in udobje.

Pohodna obutev:

Prvič smo predstavili model **Tibet** (naš najbolj prodajan model v grupi Backpacking do sedaj) in razvili svoje prve modele s Kitajske

2002

- ▶ **21. februarja** je Alpino obiskal predsednik Republike Slovenije **Milan Kučan**.
- ▶ **Marca** sta **Jure Miklavc** in **Jan Jagodič** prejela nagrado za industrijsko oblikovanje DIDA za tekaški čevljev

2002, Teton

2002, TR 40

2003, CL

Racing CL za leto 2001. Nagrado sta podelila časopisno podjetje Delo in Gospodarska zbornica Slovenije.

- ▶ **Aprila** je na delovni obisk prišla najboljša slovenska smučarska tekačica **Petra Majdič**. Skupaj s strokovnjaki iz podjetja so iskali možnosti za izdelavo čevlja, ki se bo optimalno prilagal njenim nogam in ji omogočil udoben tek.
  - ▶ **Od 9. do 11. maja** so Alpina in njeni zaposleni v Žireh gostili sodelavce iz Fabrike obuče in galanterije Sarajevo.
  - ▶ **20. junija** so najboljši slovenski biatlonci obiskali Alpino in izmerili noge na optičnem merilcu stopal.
  - ▶ **Oktobra** so **Jure Miklavc**, **Jan Jagodič** ter Alpina kot proizvajalka izdelkov na 18. mednarodnem bienalu industrijskega oblikovanja, prejeli zlato medaljo BIO 18 za tekaški čevelj Alpina **Racing CL**. Na bienalu je bilo razstavljenih 350 izdelkov iz 15 držav.
  - ▶ **20. aprila 2002** je Alpina praznovala 55. letnico ustanovitve. Priznanje za življenjsko delo je bilo podeljeno nekdanjemu direktorju **Alojuz Filipiču**, zlati znak Alpine pa nekdanjima direktorjema **Izidorju Rejcu** in **Tomažu Koširju**. Priznanja za razvoj so prejeli **Aleš Jurca**, **Jan Jagodič** in **Jure Miklavc**.
  - ▶ **6. junija** je na Colu praznovanje ob 30. obletnici delovanja obrata.
  - ▶ **30. septembra** je prenehal z delovanjem obrat v Rovtah. Delavke so začele delati v Žireh.
  - ▶ **Oktobra** je izšel prvi barvni časopis Alpine. V njem so se spomnili tudi 40. obletnice izdaje prvega časopisa Alpine, ki izhaja neprekinjeno od maja 1962.
- Po izboru bralcev Nedeljskega, v konkurenci med Alpino, Pekom in Planiko, je postal Alpinin ženski modni gleženj **Camperos**, čevelj leta 2002.

Izdelki:

Tekaška obutev:

Alpinina tekmovalna ekipa je vse močnejša, pridružita se ji nemška biatlonca **Kati Wilhelm** in **Aleksander Wolf** ter **Frode Andressen**, biatlonec iz Norveške.

Celotna touring grupa je bila razvita na novo. Razviti so bili novi plastični kosi. Linija je bila zasnovana po »skeleton« konceptu. To pomeni, da so se posamezni modeli nadgrajevali s posameznimi kosi od osnovnega modela pa do najbolj zahtevnega. Prvi model **TR 10** je imel le plastiko za stransko ojačanje, zadnji najboljši model **TR 40** pa stransko plastiko, plastični opetnik, plastično manšeto in pokrov jezika.

Pohodna obutev:

Prvič smo razvili modele za Mountaineering - visoke gore, modela **Teton** in **Peak**. Razvili smo svoj podplat za brizgani program, katerega smo do sedaj prodali 100.000 parov. Na novem brizganem podplatu smo prvič razvili tudi grupo modelov **Hawk**, **Park** in **Eagle**, ki se zaradi brizgane tehnologije izdelave obutve razlikujejo od vsega kar smo imeli do tedaj.

2003

Na svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v Val di Fiemu v Italiji je Rusinja **Elena Burukina** s tekaškimi čevlji Alpine na 30 kilometrov prosto, dosegla 2. mesto.

2003, Vision Half Mid

2003, Vision High

2003, Challenger

- ▶ **21. marca** je slovesen zaključek šolanja ob delu za obutvene tehnike. Šolo je končalo 26 zaposlenih v Alpini.
- ▶ **V sezoni 2002/2003** so biatlonci in smučarski tekači, ki tekmujejo z Alpinino obutvijo najuspešnejši doslej. Na tekmah svetovnega pokala so biatlonci osvojili kar dvanajst prvih, osem drugih in trinajst tretjih mest. Trikrat so stali na stopničkah tudi slovenski tekmovalci. Na svetovnem prvenstvu v Khaty-Mansiysku so tekmovalci, ki tečejo v Alpinu obutvi, dobili pet medalj. V tekih so bili rezultati slabši. Tekmovalci z Alpinino obutvijo so bili le enkrat na najvišji stopnički.
- ▶ **12. aprila** je Alpina praznovala Dan Alpine. Prireditve je povezoval novinar televizije Slovenija **Marjan Fortin**. Priznanje za življenjsko delo je prejel **Marijan Bogataj**, priznanje za inovacije pa Oton Žakelj. Posebna priznanja so dobili tudi najboljši slovenski tekmovalci, ki tekmujejo z Alpinino tekaško obutvijo: **Petra Majdič, Andreja Mali, Marko Dolenc in Janez Marič**.
- ▶ **26. junija** se je pričelo s prodajo kupcu prilagojene pohodniške obutve Tibet. Promocija je potekala v prodajalni v Mercator centru v Ljubljani.
Alpina je praznovala 50 let maloprodajne mreže. **4. septembra** je v BTC odprta 50 prodajalna Alpine v Sloveniji. Program je povezoval **Aljoša Rebolj**, nastopila je pevka **Karmen Stavec**. Na prireditvi je bila modna revija, ki jo je pripravil modni delavec **Rok Lasan**. 50 letnice delovanja maloprodajne mreže so se spomnili tudi na poslovodski konferenci v Kranjski gori.
- ▶ **Septembra** je uprava sprejela sklep o zaprtju obratov v Gorenji vasi in na Colu.
- ▶ **Oktobra** se je pričelo z izgradnjo novega skladišča gotovih izdelkov.
- ▶ **27. oktobra** je nadzorni svet za predsednika uprave in generalnega direktorja imenoval **mag. Andraža Kopača**, ki je svoje naloge opravljal od dneva izvolitve dalje.

Izdelki:

Tekaška obutev:

V razredu racing čevljev je bila predstavljena nova grafična podoba čevljev. Sport performance grupa je bila povsem prenovljena. Predstavili smo čevlje z novim designom in na novo razvitimi plastičnimi kosi. V čevlje so bili vgrajeni novi materiali, več je bilo **VF** in tiskanih kosov, tako da so čevlji imeli bolj moderen in tehničen izgled.

Smučarska obutev:

Nastal je nov smučarski čevljev **Challenger** srednjega cenovnega razreda za odrasle.

Pohodna obutev:

Razvili smo prvo verzijo modela **Vision** v treh modelih **Vision high, mid** in **half mid**, plastični sestavni deli – skeletna konstrukcija je nekaj kar tudi do sedaj še ni naredil nihče v svetu

2004

Sprejeta je strategija do leta 2008. Vizija je ostala nespremenjena, vanjo pa je dodano prizadevanje za kakovostno življenje zaposlenih, kupcev, lastnikov, dobaviteljev in ostalih, ki so povezani s podjetjem.

- ▶ **11. februarja** je ustanovljeno podjetje Alpina Siro v Romuniji. Podjetje je z izdelavo predvsem tekaške obutve pričelo **4. marca**. Zaposlovalo je 130 delavcev. Za direktorja je imenovan **Lorinc Eduardo**.

2004, SCL

2004, Aspen

2004, Meadow Mid

- ▶ **Februarja** je zaključena investicija v novo skladiščno halo, ki meri več kot 1700 kvadratnih metrov. Skladišče se preseli v nove prostore. Maja je izdano uporabno dovoljenje in požarno soglasje.
  - ▶ **17. aprila** je Dan Alpine. Prireditvev sta vodila **Tajda Lekše** in **Jure Ivanušič**. Za glasbeno popestritev je poskrbel **Andrej Šifrer**. Priznanja sta prejela **Čedomir Očič**, za prispevek k razvoju Alpine CRO, in **Robert Križnar**, za prispevek k razvoju Alpine. Delavci obratov so izrazili nezadovoljstvo zaradi zaprtja obratov s tihim protestom pred prireditvenim prostorom.
  - ▶ **Maja** se je pričelo z obnovo sprejemnih prostorov.
  - ▶ **Od 10. junija** dalje so potekale po prodajalnah po Sloveniji promocije kupcu prilagojene obutve. V večjih prodajalnah so namestili optične merilnike stopal.
- Alpina je zlati donator olimpijske reprezentance Slovenije na poletnih igrah v Atenah. Med tekmovalci je bil tudi judoist Žirovec **Sašo Jereb**.
- ▶ **17. septembra** je v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije kot spremljevalna prireditvev mednarodnega 19. industrijskega oblikovanja v Gospodarski zbornici Slovenije odprta razstava Razvoj oblikovanja v Alpini med leti od 1969 do 2004.
  - ▶ **30. septembra** sta prenehala z delovanjem obrata na Colu in v Gorenji vasi.
  - ▶ **Oktobra**, v mesecu oblikovanja, je postal **Jure Miklavc** Oblikovalec leta 2004. Ta naziv mu je podeljen za oblikovanje Alpine tekaške obutve Racing **CL** in otroškega smučarskega čevlja **Be3**.
  - ▶ **3. decembra** je v Mercator centru promocija kupcu prilagojene smučarske obutve **Lynnea** za ženske in **Challenger** za moške.

Večkratni svetovni in olimpijski prvak **Tomas Alsgaard** iz Norveške je prišel na delovni obisk v Alpino. Leta 1994 je bil **Alsgaard** prvi tekmovalac, ki je prejel zlato olimpijsko medaljo v čevljih Alpine.

Tekmovalni ekipi se pridruži največji zvezdnik biatlona **Ole Einar Bjorndalen**. Poleg njega so v ekipi še zvezdniki kot **Julija Čepalova**, **Halvard Hanevold**, **Katarina Neumannova**, **Petra Majdič**, **Kati Wilhelm**, **Trond Iversen** itd.

Izdelki:

Tekaška obutev:

Razvita sta nova tekmovalna modela **CCS** (Carbon Control Skate) in **SCL** (Super Classic) za obe tehniki teka. Modela sta razvita z novim designom, uporabljeni so bili novi materiali. Pri skating modelu **CCS** smo prvič v čevlju vgradili karbonske kose, kar je zagotavljalo odlično stransko in torzijsko stabilnost, vanj smo vgradili lahke vodonepropustne materiale, pokrov jezika pa se je zapiral po sredini, kar je tudi bila novost na alpininih čevljih. Posebnost je bila tudi na novo razvita regulacija za petni oprijem tako imenovan posifit. Ta regulacija je bila razvita povsem na novo in na drugačen način od dotedanjih poznanih posifitov. Tudi za **SCL** model je bila razvita nova plastika, ki je prav tako imela posifit razvit na novi edinstveni način. Čevlja sta bila takrat najlažja tekaška čevlja na svetu. Pri razvoju sta ves čas aktivno sodelovala **Ole Einar Bjorndalen** kot naš najboljši in najbolj izpostavljen tekmovalac in eden najboljših smučarskih tekačev vseh časov **Thomas Alsgaard**, ki je bil glavni preizkuševalec in tehnični svetovalec pri razvoju.

Na novo so bili razviti čevlji v touring grupi. Čevlji so imeli novo obliko, uporabili pa so se obstoječi plastični kosi, ki so bili predhodno razviti že za sport performance grupo.

2005, Vision VX 951

2005, BC 1550

2005, Be3

Pohodna obutev:

Razvili smo svoj brizgani podplat za City modele, **Napoli**, **Ancona** in **Elba**. To so prvi modeli na brizganem podplatu, ki se nagibajo proti casual liniji. Razvili smo svoj prvi podplat na Kitajskem za modele **Meadow**, **Meadow mid** in **Cloud**.

2005

Januarja 2005 se ustanovi podjetje Zhongshan Alpina Footwear Co., Ltd na Kitajskem. Proizvodnja se prične v aprilu 2005. Izdelovali naj bi predvsem tekaško obutev.

► **Aprila**, dan Alpine z **Natalijo Verboten**. **Janez Žakelj** dobi priznanje za življenjsko delo, **Andreja Bogataj** in **Judita Oblak** pa za prispevek k razvoju Alpine.

Alpina z **Robertom Križnarjem** in **Otonom Žakljem** prejme zlato priznanje za naj inovacijo Gorenjske 2004 za otroški smučarski čevelj **Be3**.

► **Septembra** je za namen trgovine na debelo s športno in modno obutvijo ustanovljeno podjetje Alpina UA v Kijevu.

► **3. septembra** je na igrišču pri Kamšku prvi športni dan Alpine.

Izdelki:

Tekaška obutev:

Alpinini tekmovalci so v sezoni 2004/2005 osvojili 10 zlatih medalj na svetovnih prvenstvih in skupno 23 zmag na tekmah svetovnega pokala in 4 kristalne globuse po različnih disciplinah.

Alpina kot prva na svetu pri modelu **TCS** (tekmovalni čevelj za skating) uporabi poleg karbonskih še titanova vlakna, kar dodatno ojača stabilnost čevlja. Pri vseh modelih racing grupe in sport performance grupe je zapiranje pokrova z zadrgo na sredini pokrova, kar pomeni, da so bili vsi omenjeni modeli razviti z novim designom. V backcountry grupi so bili novi modeli **BC 2050**, **BC 2050 75 mm** in **BC 1550 75 mm**. Modela **BC 2050** in isti model z 75 mm podplatom sta bila razvita povsem na novo. Za boljšo stabilnost smo uporabili plastične kose, ki so se prej uporabljali za racing skating model, tako da smo zagotovili dovolj močno stransko in torzijsko stabilnost. Po nekaj letih smo zopet predstavili dva modela z 75 mm podplatom.

Smučarska obutev:

Izdelali smo nov otroški smučarski čevelj **Be3** z revolucionarno flexy tehnologijo in novim sistemom kontrole volumna.

Pohodna obutev:

Model **Vision** je doživel modifikacijo tako smo razvili drugo generacijo tega modela, **VX951**, **VX 551** in **VX 51** z novim designom in novo plastiko.

2006

Na olimpijskih igrah v Torinu so se biatlonci in smučarski tekači v čevljih Alpine uvrstili dvakrat na 1., trikrat na 2. in štirikrat na 3. mesto. V smučarskem teku dosežejo tekmovalci tri prva in dva druga mesta. Na tekmah svetovnega pokala so se tekači in biatlonci v čevljih Alpina 53 krat uvrstili med prvi tri.

2006, Cristallo Lady

2006, Zoom

2006, One 10

Znamka **Simona Fashion** je dobila novo svežo podobo. Uporabljati naj bi se pričela v sezoni pomlad in poletje naslednje leto.

- ▶ **10. marca** so najboljši biatlonci, ki tekmujejo v čevljih Alpine, obiskali Alpino. Med njimi so bili tudi štirje nosilci medalj iz olimpijskih iger v Torinu.
- ▶ **Marca** je potekalo anketiranje o organizacijski klimi in zadovoljstvu zaposlenih v Alpini. Pokazala je nekoliko slabše zadovoljstvo z letom poprej.
- ▶ **29. aprila** – Dan Alpine z **Anjo K. Tomažin**. Nagrade prejmejo **Josip Kasaić**, direktor Alpine Yug, za življenjsko delo, in **Marija Tratnik** ter **Peter Močnik** za izjemen prispevek k razvoju Alpine na področju proizvodnje v tujini.
- ▶ **Maja** sta Alpino obiskali tekačica **Petra Majdič** in biatlonka **Tadeja Brankovič**. Obe sta naši najboljši smučarski tekačici, ki sta trikrat stali na stopničkih v tekmah svetovnega pokala.
- ▶ **6. junija** so največji lastniki Alpine: Maksima Invest, Evropska banka za obnovo in razvoj, Slovenska odškodninska družba in Kapitalska družba, podpisali pogodbo, s katero so 56,56 odstotni delež prodali finančni družbi Infond Holding 2 iz Maribora.
- ▶ **Junija 2006** so se pričela obnovitvena dela na upravni stavbi. Dokončana so septembra 2006. Vzporedno je potekala tudi sanacija strehe na montažni hali.
- ▶ **1. septembra** je nastopil funkcijo predsednika uprave in direktorja Alpine **Matjaž Lenassi**.
Alpina je za čevelj za tek na smučeh TCS prejela zlato priznanje za naj inovacijo Gorenjske za leto 2005. Priznanje sta prejela tudi avtorja inovacije **Oton Žakelj** in **Jure Miklavc**.
- ▶ **7. novembra** je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo dr. Jure Zupan odprl Industrijsko razvojni center usnjarske in obutvene industrije – IRCUO, ki deluje v Alpini.
- ▶ **14. novembra** so se delničarji na skupščini odločili o prenosu delnic manjšinskih delničarjev na Infond Holding 2, ki je imel v lasti 95,04 odstotkov delnic. Po izvedbi sklepa je postal Infond sto odstotni lastnik Alpine.
- ▶ **Novembra** je **dr. Matija Jezeršek** iz Alpine, skupaj s sodelavci s Fakultete za strojništvo v Ljubljani **dr. Dragom Bračunom** in prof. **dr. Janezom Diacijem**, prejel Puhovo priznanje za izume in razvojne dosežke na področju laserskih sistemov za tridimenzionalno merjenje oblike teles. Te naprave omogočajo izdelavo kupcu prilagojene obutve.
- ▶ **Decembra** je Alpina je prejela častno listino Inštituta Jožef Stefan za izjemno odliko na področju sodelovanja z inštitutom pri prenosu znanstvenih in tehnoloških dosežkov ter znanj v gospodarstvo. Za leto 2006 so ga prejela tri podjetja in šest posameznikov. Med posamezniki sta bila tudi **mag. Andraž Kopač** in **mag. Martin Kopač** iz Alpine.

Izdelki:

Tekaška obutev:

V racing in sport performance grupi sta bila predstavljena prenovljena grafična designa za posamezno grupo. Posebne pozornosti je bila deležna grupa čevljev **EVE**. V tej grupi so bili modeli razviti posebej za ženske. Čevlji so imeli bolj ženski design, barve, izdelani so bili na ženskem kopitu, največja pozornost pa je bila usmerjena na toploto in udobnost.

Modeli v grupi touring so bili povsem novi. Razviti so bili novi plastični kosi. Novi so bili tudi designi in materiali. Veliko več je bilo VF kosov in sitotiskov, po izgledu pa so bili čevlji nekoliko manj tradicionalni od prejšnjih let.

Smučarska obutev:

Izdelali smo nov otroški smučarski čevelj Zoom za začetnike in novo skupina **High performance**, ki temelji na obstoječi školjki **CH** s katero se po nekaj letih ponovno pojavimo v skupini High performance razredu smučarskih čevljev.

Pohodna obutev:

Razvili smo model **Cristallo**, ki je prvi naš model v Backpacking grupi z Corduro oz. tekstilom v zgornjem delu in prvič smo razvili svojo linijo izdelkov: **Event**, **Motion** in **Sport** v naši tovarni na Kitajskem.

Moda

Pred štirinajstimi leti smo na modnem programu začeli izvažati lastno kolekcijo v Evropo. Pred tem smo proizvajali za rusko in domače tržišče, v Evropi pa smo sodelovali le z dobavitelji obutve in proizvajali za njih. Odločili smo se za lastno pot v svet. To je bil začetek naše poti.

Prodali smo malo, vendar je prodaja iz sezone v sezono naraščala in širila so se tržišča. Postajali smo vse močnejši. Danes smo vključeni na trge Evrope, zlasti v Nemčiji, Franciji, Belgiji, Švici, skandinavskih državah in državah nekdanje vzhodne Evrope. V preteklosti je bilo pomembno uspešno sodelovanje s Clarksom iz ZDA. Še v letu 2006 smo izvozili zadnje pošiljke. Sedaj tega kupca ni več in se moramo še bolj postaviti na lastne noge. Njegov odhod je bil za Alpino velik udarec.

Razviti moramo zanimivo kolekcijo po pričakovanih cenah. Prodati moramo čimveč na zahtevna in hkrati občutljiva tržišča. Čeprav smo se soočili z velikim padcem prodaje na nemškem, francoskem in domačem tržišču, se trend prodaje obrača navzgor. Uspešno se nadaljuje trend povečanja prodaje na Madžarskem, Rusiji, Češkem, Grčiji, Kanadi. Največje probleme imamo z velikimi verigami. Povečevati pa moramo prodajo v naši MPM.

Če pogledamo nazaj, ugotavljamo, da je prihajalo na razvoju modne obutve zmeraj do sprememb in novosti. Klasični del kolekcije se je ohranjal, bolj modni del pa se je spreminjal glede na takratne trende.

Lahko rečem, da smo bili hitri posnemovalci. Italija je in bo še zmeraj izhodišče za modne napovedi. Na modi imamo velik problem različnosti trgov. Francija je eno tržišče, Nemčija zopet drugačno. Kjer imamo lastne trgovine, pa moramo biti zastopani čimboljše in tu je velik vpliv italijanskih trendov. Za bodočnost je pomembno, da čimprej pravilno odreagiramo na napovedane trende.

Skoraj 70 % izvoza ženske obutve se izvozi pod našo blagovno znamko Simona fashion. Trenutno imamo nov logo. S tem smo posodobili izgled. Pred desetimi leti smo si še utirali pot v določene države. Najpomembnejši izvoz na Zahod je bilo na francosko, belgijsko in nemško tržišče. Temu primerno se je razvijala tudi kolekcija. Takrat so bile v modi bolj odsekana kopita. Tekom let se je trend spreminjal v bolj špičasta kopita. Trenutno so v modi tako okrogla kopita kot tudi za eleganco špičasta kopita. Dobro se prodaja tako nizka peta kot visoka peta. Pomembna prodaja pa je na srednji višini. Ne smemo pa mimo klasične kolekcije v širinah G in H. Ta del je predstavljal velik del prodaje brizganega programa in bo v bodočnosti še vedno močno prisoten v naših razvojih.

Pregled pripravili:

Jožica Kacin
Janez Novak
Drago Kramperšek
Boštjan Lukančič
Franci Kavčič

1947 – 1957

**Pridne roke združijo moči, z voljo
in znanjem se Alpina rodi!**

Delavci so pri gradnji opravili veliko udarniškega (brez plačila) dela. Na sliki udeleženci udarniške akcije pri urejanju okolice leta 1948.

Gradili smo Alpino

Ko se je gradila Alpina sem bil vojak pri Jugoslovanski ljudski armadi. Pomagal pa sem pri kopanju temeljev. Takrat smo delavci delali udarniško. To je pomenilo, da smo dopoldne opravljali svoje naloge v tovarni, popoldne pa smo zastoj pomagali pri gradnji podjetja. Delo je bilo ročno. Imeli smo lopate, krampe, a Alpina je bila kljub temu zgrajena.

Ko se je gradila Alpina, smo v Žireh dobili tudi sedemtonski kamion. Ne vem od kod so ga pripeljali. Bil je star in potreben temeljitega popravila. Za vožnjo ga je usposobil Pavle Javornikov. Čeprav se je večkrat pokvaril, nam je služil kar nekaj let. Njegov prvi šofer je bil kasnejši direktor **Lojze Filipič**.

S kamionom so vozili tudi ljudi. Mizarji so naredili lesene klopi in jih postavili na prikolico. Tako so prva leta delavci Alpine hodili tudi na dopust v Zlatorog v Umag. Kasneje so v Alpini kupili nov tovornjak, znamke Mercedes. Vozil ga je **Polde Filipič**.

Franc Mlinar, rojen leta 1924, v Alpini od 1946 do 1984

Poslali so me v Žiri

Doma sem iz Predgrada pri Starem trgu ob Kolpi. V šoli sem se dobro učila in starši so me poslali v šolo. Naredila sem štiri razrede gimnazije, nato pa še dva razreda trgovske šole. Takrat je bilo poleg planskega gospodarstva, tudi plansko zaposlovanje. Nismo se sami odločali, kje bomo delali. Direkcija je vse, ki smo končali šolo, poslala na

prakso v različna podjetja. Lahko pa smo se takrat odločili za panogo. Zbrala sem čevljarstvo industrijo. Najprej sem bila sedem mesecev v Borovu. Nato so me iz Direkcije za industrijo in gospodarstvo v Ljubljani poslali v Žiri. Pri izbiri kraja nisem imela vpliva. Takrat so o vsem odločali drugi.

Tistega marca leta 1947, ko sem prihajala v Žiri je bilo veliko snega, zato avtobus ni vozil. V Škofji Loki smo šli v tovornjak, ki nas je pripeljal do Trebije. Od tam nas je pripeljal drug tovornjak. Sprejeli so me v upravnih prostorih podjetja, ki so bili pri Arharju. Čeprav je bilo popoldne, so delali. Po ureditvi formalnosti, so me napotili k Bahaču, kjer je bilo moje prvo stanovanje.

Anica Mlinar, rojena leta 1925, v Alpini od 1947 do 1981

Šivanje okvirjev je bilo najtežje

V letih pred 1950 so se delali šivani čevlji. Delo je bilo ročno. Organizirani smo bili v brigade. To so bile skupine (običajno) štirinajstih delavcev. Bil sem v brigadi, ki jo je vodil **Stanko Likar**. Vsak dan je moral o našem delu poročati upravi.

Delo je potekalo po fazah. Eden je pripravil podlogo, drugi nacikal podplat, tretji prišil okvir. Moje prvo delo je bilo šivanje okvirjev, ki je bilo najtežje. Le najboljši delavci so na dan prišli osem jermenov. Komur je to uspelo, je dobil tudi dobro plačo. Kolikor se je le dalo, smo se potrudili.

Janez Tušek, rojen leta 1924, Alpini od 1949 do 1982

30. aprila 1947 je vlada Ljudske republike Slovenije ustanovila gospodarsko podjetje z imenom Tovarna športnih čevljev Žiri.

15. avgusta 1948 so se delavci, ki so doslej delali na več (18 hiš) lokacijah po Žireh, preselili v novo stavbo.

2. septembra 1950 so upravljanje tovarne prevzeli samoupravni organ, t.j. delavski svet in upravni odbor. Slika je nastala okrog leta 1950 in prikazuje delavce na enem izmed zborov delavcev pred tovarno.

Obutev so izdelovali ročno. Leta 1955 so se odločili za strojni način dela. Slika iz leta 1954 prikazuje pribijanje podplatov na zgornji del obutve. Podplate so pribijali s cvetki (lesenimi žeblički).

Okrog leta 1950 se je število izdelanih parov približalo 200.000. V ustanovnem letu 1947 so naredili 68.000 parov. Slika iz šivalnice, nastala v času od 1950 do 1955.

1. decembra 1953 je bila v Sarajevu odprta prva Alpina prodajalna.

Prvi zametki izdelovanja modne obutve so se pričeli leta 1951. Takrat so v Alpini izvozili (na Finsko) prvo obutev. Slika je z razstave mode in usnjarstva v Ljubljani leta 1957.

Na sejmu Usnja in obutev v Zagrebu leta 1954 je Alpina je dobila zlato medaljo za smučarsko obutev.

1958 – 1967

Vedno znova roko nam podaja in nas s toplimi besedami razvaja. Alpina naša je družina in mi njena smo vrlina.

1. maja 1967 je imela Alpinina maloprodajna mreža že 37 lastnih prodajaln. Na sliki je izložbeno okno prodajalne v Domžalah leta 1963.

»Delal bo ja, raje hodi v tovarno!«

Tovarno je v Žireh zanesljivo pomenilo samo Tovarna čevljev Alpina Žiri. Razredno pripadnost sta karakterizirala dva glagola: delati-hoditi v (tovarno). Delati je pomenilo ostati doma na kmetiji, kmetovati, obdelovati zemljo. Nasprotje tega je bilo hoditi v tovarno. Od tod mi še danes v ušesih zvenijo take in podobne besede: »Delal bo ja, raje hodi v tovarno!«

Toda znotraj tovarne je spet obstajala ločnica med delati -biti v pisarni. Delali so v proizvodnji; v pisarnah pa ne?

Dr. Marija Stanonik, rojena leta 1947,
v Alpini od 1966 do 1968

Tudi včasih so »štrajkali«

Prišlo je obdobje prepričevanja ljudi, da bomo morali zategniti pasove, nabaviti stroje in začeti delo na tekočih trakovih. To pa predvsem delavcem srednje in starejše generacije ni bilo všeč. Nekateri so se bali, da bodo izgubili delo. In tako se je 26. junija 1958 skupina delavcev odpravila k takratnemu direktorju **Alojzu Filipiču** in vodji obrata **Milošu Mlinarju**. Pod njunimi okni domačih hiš se je nezadovoljstvo izražalo z vzkliki: horuk, horuk, dol z vodilnimi, norme dol ...

Tako ravnanje je bilo zelo neobičajno in družbeno neprimerno dejanje. Rezultat tega je bil, da so naslednji dan prišli v Žiri udbovci. Na postaji milice so več dni zapored zasliševali delavce in štirje so bili ob delo. Zapustili so Žiri in si svoj kruh poiskali v drugih krajih. Ljudje pa so vedeli povedati, da je tisti, ki je bil glavni pobudnik za protest, ostal nekaznovan in da je bil vzrok protesta tudi želja, da bi na položaj direktorja prišel njegov sorodnik.

Anton Gorjup, rojen leta 1932 v Alpini od 1955 do 1988

Počitnice pod šotori

Leta 1960 so se tri prijateljice dogovorile, da gredo v Umag. Njihovi starši, ki niso bili vajeni, da bi dekleta postopala

naokrog, za to niso kazali posebnega razumevanja. Sploh pa ne, če bi vedeli, da bodo dekleta bivala v šotorih in s svojimi fanti. Življenje v šotorih se za dekleta ni spodobilo, s fanti pa še toliko manj. Staršem so dekleta pripovedovala, da gredo na morje same, da bodo stanovale v hišicah za štiri osebe (izgleda, da so bile daljnovidne, saj je bilo pozneje res tako), da so tam varnostniki, ki pazijo na red (teh tudi kasneje ni bilo, bil pa je upravnik, ki je ukrepal, če letovalci niso spoštovali dogovorjenih pravil). Obljubile so, da se bodo dostojno obnašale.

V meglenem jesenskem jutru so z velikimi kovčki v roki letovalci pešali proti tovarni, kjer je bil shod. Povzpeli so se na prikolico tovornjaka, na katerem so posebej za take prevoze namestili klopi, se posedli, kovčke pa položili pod klopi. Prikolica je bila pokrita, da ni pihalo in da potniki, če je deževalo, niso bili mokri. Krenili so ob petih zjutraj. Vožnja je bila posebno doživetje. Nekateri so vriskali, drugi peli, nekateri so med potjo tudi zaspali. Ker želodci niso bili vajeni take vožnje, so nekateri bruhal. Vožnja je bila naporna in zdela se jim je strašno dolga. Kar nekajkrat so se ustavili, da so se nekoliko odpočili in si pretegnili utrujene noge. Ko je tovornjak skrenil z glavne poti in zavil v goščavo, so vedeli, da se bližajo cilju. Zagledali so zasilno postavljeno stavbo, kjer je bila jedilnica, kuhinja in recepcija. Prijavili so se ter dobili številko šotora, v katerem bodo preživeli naslednji teden.

Tako se je pričelo njihovo počitniško življenje. Nerodnost je bila le, da so tam takoj srečali nekoliko starejše znance iz Alpine. Ti so se tisti dan z istim tovornjakom odpravljali domov. Videli so, s kom in kako so prišla dekleta na dopust. Tako so bili o vsem še pred vrnitvijo deklet obveščeni tudi njihovi starši. Epilog: grešniki so plačali kazen; prej kot v devetih mesecih je bila poroka. Enemu izmed parov je na svet prijokala deklica, brez katere bi bili tale sestavek gotovo drugačen.

Breda Karner, rojena 1940, v Alpini od 1958 do 1991

Leta 1958 se je delavski svet odločil za pristop tovarne Alpina k počitniški skupnosti Zlatorog v Umagu. Tam so začeli graditi počitniško naselje, ki je bilo do konca osemdesetih priljubljeno letovišče za delavce Alpine. Fotografija je nastala pred eno izmed hiš počitniškega naselja.

1. februarja 1960 je bilo uvedeno delo na tekočem traku. S tem je podjetje prešlo z ročnega na industrijski način dela. Slika prikazuje delavce na trakovih okrog leta 1965.

20. marca 1961 je delavski svet sprejel sklep o gradnji novih upravnih prostorov in novega trakta za skladišče gotovih izdelkov. Ta je bil dokončan 1. avgusta 1962. Slika prikazuje Alpino v letu 1965 (novo zgrajeni trakt se ne vidi).

1. maja 1962 je v ciklostirani obliki izšla prva številka glasila delovnega kolektiva. Prvi urednik je bil Peter Šuler. Neško Podobnik je bil urednik 25 let, po dolžini urednikovanja sledita Majda Jesenko in Jožica Kacin s približno osmimi leti. Slika je s srečanja članov uredniških odborov v Sindikalni dvorani Alpine leta 1982.

21. junija 1962 je delavski svet sprejel sklep o uvedbi toplega obroka (malice). Ta se je nekaj časa delila na stopnišču, pozneje pa so uredili jedilnico, ki se uporablja še danes. 1. marca 1967 je bilo uvedeno kuhanje kosil. Slika, na kateri so delavke iz kuhinje v družbi z direktorjem Izidorjem Rejcem, je nastala nekaj let kasneje.

1. januarja 1965 se je Alpini priključilo podjetje Čevljar iz Gorenje vasi. Slika je iz leta 1971, ko se je v Gorenji vasi gradila nova hala.

8. maja 1967 je Alpina praznovala 20-letnico obstoja. Delavcem so bile podeljene jubilejne nagrade za 20 let dela, najbolj zaslužnim pa tudi odlikovanja. Praznovanje 20-letnice Alpine je bilo združeno z 20. obletnico Pihalne godbe Alpine. Na prireditvi je govoril prvi referent (zadolžen za sindikalne in kulturne dejavnosti) Julij Gliha.

1968 – 1977

**Telefoni zvonijo, računalniki brnijo,
Alpina svet osvaja z novo tehnologijo!**

6. januarja 1970 je bila svojemu namenu izročena avtomatska telefonska centrala, ki je izboljšala slabe telefonske zveze. Na sliki je dolgoletni telefonist Anton Žakelj leta 1979.

Kako smo telefonirali?

Mnogo je spominov, ki močno zbledijo, ali pa jih za vedno prekrije sivina časa. Nikakor pa mi ne more zbledeti, še manj pa ugasniti spomin na petintrideset let mojega službovanja v Alpini, kje sem opravljal delo kot telefonist.

Pri vratarju je bila nameščena centrala s petindvajsetimi priključki. Telefoni priključeni nanjo, so se napajali iz centralne baterije. Pri dvigu slušalke na internem telefonu se je v centrali pojavil signal, nakar se je telefonist javil in posredoval zvezo zelenemu oddelku. Telefoniranje brez posredovanja telefonista med posameznimi oddelki ni bilo možno. Vzpostavlanje medkrajevnih zvez pa je potekalo takole: interni naročnik je medkrajevni pogovor naročil centrali. Telefonist je naročilo posredoval pošti, iz pošte je šlo le-to do Škofje Loke, od tam naprej preko Kranja do Ljubljane, ali pa drugo smer, odvisno od kraja, kjer je bil zeleni sogovornik. Vzpostavlanje telefonskih zvez v lokalnem prometu je bilo prav tako odvisno od posredovanja pošte. Deset medkrajevnih zvez v enem dopoldnevu je predstavljajo že nekakšen maksimum. Čas za vzpostavitev zveze z bolj oddaljenim krajem je včasih trajal tudi po več ur. Pri tem je bila slišnost pogosto slaba in sporazumevanje težko.

Anton Žakelj, rojen 1937, v Alpini od 1953 do 1986

Odločitev (in memoriam Jaka Bogataj)

V sedemdesetih letih je bila čevljarska industrija v Evropi še vedno v ekspanziji in razvoju. Razvoj kemije in zato tudi spremljajoča strojna industrija je vpeljala na tržišče nove postopke in tehnologijo. Alpina je že izdelovala tekaške čevlje in imela veliko konkurenco v številnih zahodnih državah. Morali smo skrbeti za razvoj. Nova umetna masa (PU - poliuretan) nam je ponujala nove izzive v tehnologiji direktnega brizganja.

Zasnovana sta bila dva nova programa podplatne izdelave tekaške obutve, in sicer Gama in Beta. Glavni in idejni vodja je bil Janko Žakelj. Vodstvo podjetja je odločilo,

da moramo izbrati dobavitelja stroja za direktno brizganje PU, stroj pa mora biti univerzalen in uporaben za izdelavo različne obutve. Najpomembnejši izdelovalci opreme so bili takrat Italijani in Nemci. Tudi neka avstrijska firma je imela zanimivo ponudbo. Motil pa nas je agresiven marketinški pristop. Tovarna ni kazala podobne strojne tovarne z zagotovljenim servisom, temveč je izgledala kot nekakšen laboratorij. Tudi cena strojev ni bila najugodnejša.

12. decembra 1978 sva z Jakom Bogatajem obiskala avstrijsko podjetje blizu Dunaja. Imela sva še zadnje razgovore pred odločitvijo. Pretiran pritisk ponudnika, premajhna univerzalnost stroja in negotov servis, nama je vzbujal pomisleke, kljub temu, da so bili nekateri naši sodelavci navdušeni nad nakupom v tem podjetju. Tudi prenočevanje v hotelu Hilton na Dunaju je bil znak marketinškega prijema, ki mu nisva hotela nasesti.

V kovčku sva imela avionske karte za Frankfurt in naprej za Bremen. Naslednji dan sva se podala naprej. 14. decembra 1978 sva v mestu Achen obiskala firmo Desma. Ogladali smo si proizvodnjo in tam sva našla tudi primeren stroj. Temeljito sva se poučila o njegovem delovanju, prednostih in slabostih. Na koncu sva se le spogledala in odločitev je bila na dlani. Nisva razmišljala o drugem, za naju ni bil pomemben hotel visoke kategorije, pritiski in obljube, temveč to, da bo stroj zadostil potrebam in koristim Alpine.

Tako smo kupili prvi osemnajstmestni stroj za direktno brizganje PU podplatov. Kakovostna nabava je opravičila ceno opreme in najino odločitev. Tega spoznanja sva se zavedala šele kasneje ob številnih menjavah proizvodnega programa.

Jaka Bogataja ni več. Veliko je spominov, ki me vežejo nanj. To je le eden izmed dogodkov, ko sva s složno odločitvijo naredila skupen korak v dobro podjetja, ki nama je dajal zaposlitev dolgih štirideset let.

Marijan Bogataj, rojen leta 1938, zaposlen v Alpini od 1954 do 1996

1. januarja 1969 so v Alpini dokončno prešli na 42-urni delovni teden. Slika je z enega izmed sestankov (zborov delavcev) v hali montaže leta 1973.

16. avgusta 1970 je bila slovesna proslava 20-letnice samoupravljanja. Žirovski rojak, član republiškega izvršnega sveta Marjan Dolenc, je odprl novo proizvodno halo. Popoldne in pozno v noč je bila na prostoru za osnovno šolo zabava na prostem. Slika iz montažne hale je narejena nekaj let pozneje.

2. maja 1971 je bil odprt nov obrat v Gorenji vasi. Prostor je bil kupljen od Kroja, v katerem so izdelovali oblačila. V šivalnici je bil urejen nov sodoben tekoči trak. V obratu je bilo ob odprtju zaposlenih okrog 160 delavcev, v najplodnejšem obdobju pa je v Gorenji vasi delalo okrog 200 delavcev. Slika prikazuje slovesnost ob odprtju. Direktor Alpine je bil Izidor Rejc, obrat v Gorenji vasi pa je vodil Martin Klemenčič.

27. aprila 1972 je bil odprt obrat v Prosvetnem domu na Colu. Delavke, ki so se zaposlile, so se pred tem na delo privajale v šivalnicah v Žireh in Gorenji vasi. Slika je iz šivalnice na Colu.

1. januarja 1973 je začel obratovati oddelek plastike. Slika je iz leta 1975. Na njej je Janez Vehar pri barvanju opetnikov v oddelku plastike, ki je bila v spodnjih prostorih upravne stavbe.

1. januarja 1974 je bila reorganizacija Alpine. Ustanovijo se TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja in DSSS (delovna skupnost skupnih služb). TOZD in DSSS se s samoupravnim sporazumom o združitvi združijo v DO (delovno organizacijo). Kasneje se organizirajo še TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas in TOZD Plastika. Slika je iz leta 1974 in prikazuje volitve delegatov v delavske svete TOZD, DSSS in skupni delavski svet.

Leta 1975 v Ameriki Erich Riess in Rolf Schaer za prodajo Alpininih in drugih športnih izdelkov ustanovita podjetje Alpina Sports. Leta 1983 se jima z lastniškim deležem, zaradi še tesnejšega sodelovanja in povezave, priključi Alpina. Alpina Sports je prvo podjetje v tujini, kjer ima Alpina svoj kapital. Slika je iz leta 1981. Na njej so direktor Tomaž Košir, modelir Milan Herzog, Gerry Gilmoor iz podjetja ABC Canidier, direktor Alpine Sports Erich Riess in Rolf Shaer, prav tako iz Alpine Sports.

27. aprila 1977 je bila 30-letnica delovanja Alpine. Praznovanje je bilo združeno z odprtjem nove proizvodno-skladiščne hale. Temeljni kamen za halo je bil postavljen 6. julija 1976. Slavnostni govornik ob odprtju je bil sekretar zvezne konference SZDL Marjan Rožič, pozdravni govori je imel predsednik delavskega sveta delovne organizacije Tone Možina. Na sliki je zbrano občinstvo tik prek začetkom proslave.

1978 – 1987

Dobra obutev je naša Alpina, njene številke so rastoča strmina!

27. aprila 1982 je bila odprta nova proizvodna hala na Colu. Slovesnost je bila združena s praznovanjem 35-letnice Alpine in 10-letnice odprtja obrata. Alpino je v tem času vodil Tomaž Košir, vodja obrata na Colu je bil Marijan Špeh.

Kaj vse smo doživeli

Nekega dne sem bila na službeni poti v Logatcu. Klical me je šef Ivan Capuder in mi povedal, da je v Karlovcu nekaj narobe in da se moram takoj odpraviti tja. V omenjeno prodajalno sta bila napotena tudi oba ostala vodja rajonov. Tisti dan sem bila oblečena v črnino. Usoda se je nekoliko poigrala z mano, da sem morala v Karlovcu zamenjati oblačila.

Prodajalna v Karlovcu je bila v hiši poslovodje. Ta je ugotovil, da so na policah prazne škatle, torej da manjkala obutev. Poklicali smo vse zaposlene v prodajalni. Eden je prišel takoj, drugega smo dolgo čakali. Skupaj smo začeli popisovati blago. Ugotovili smo, da manjka precej parov. Eden izmed prodajalcev je odšel iz prodajalne, še prej pa zatrnil, da manjkajoči pari niso njegova krivda. Čez kaki dve uri so prišli policisti in povedali, da je prodajalec na grobu svojega pokojnega otroka naredil samomor.

Pred prodajalno so se začeli zbirati občani. Nas so krivili za smrt prodajalca. Odeta v črnino, sem si kupila in oblekla belo majico. Nisem želela, da bi moja naključna oblačila izražala kakršenkoli odnos do dogodka, ki me je sicer zelo prizadel, nisem pa pri njem nosila nikakršne krivde.

Iva Sobočan, rojena 1930, v Alpini od 1961 do 1989

Cene osnovnih materialov, zlasti usnja, so na domačem trgu od dva do dva in polkrat večje od svetovnih cen, kar pomeni, da za izdelke za zahodni izvoz teh materialov praktično ne moremo uporabiti, če bi jih, bi si v trenutku nakopali velike izgube. (Tomaž Košir, Pot naprej je samo v delu, Delo življenje, letnik 20, december 1983, št. 12, str. 1)

Nimamo spodbudnega sistema, da bi se ljudje bolj zanimali za delo in da bi pri delu napredovali. Dobimo sicer veliko mladih, ki pa ne vztrajajo in nazadnje raje gredo drugam.

(Polde Strlič, Razgovor za urednikovo mizo, Vloga in trženje kontrolorjev, Delo življenje, letnik 23, avgust 1985, str. 6)

Člani delavskega sveta se pritožujejo, da so vzrok za tako veliko izgubo delovnih dni predvsem neprimerni delovni pogoji. In sicer precej delavcev dela na prepihu, ki ga povzročata viličar, ki stalno prevažata material skozi glavni vrata. (avtor neznan, Povzetki z zapisnika delavskega sveta TOZD Plastika, 9. 3. 1979, Delo življenje, letnik 18, številka 4, april 1979, str. 3)

Alpina sama ne more izdelati vse obutve, zato se poveže z več kooperanti. Od leta 1978 dalje sodeluje tudi s podjetjem Viko v Vinici blizu Varaždina. Leta 1986 so podjetje obnovili. Alpina je prispevala stroje in opremo. Na sliki so predstavniki Alpine na obisku v podjetju. Levo vodja obrata v Vinici, darilo gostiteljem je v rokah Alfonza Zajca iz Alpine.

1. decembra 1979 je bil odprt oddelek za priučevanje v Črnem Vrhu. Obrat je bil zaprt ob dograditvi nove hale leta 1982 na Colu. V Črnem Vrhu se je usposobilo 46 delavk, ki so nato pričele delati v novih prostorih obrata Col.

10. marca 1980 je pričel z delom obrat v Rovtahn. V marcu so izdelali 1200 parov zgornjih delov obutve. Aprila so povečali število zaposlenih, maja je število izdelanih parov naraslo na 3500. Slika je iz novembra 1983.

20. oktobra 1980 se je skladišče gotove obutve preselilo v nove prostore. Nova hala meri 3.200 m². V tem času je bilo obdobje stabilizacije, zato ni bilo slavnostnega odprtja. Slika prikazuje delavce skladišča gotove obutve pri delu.

Delavci dobivajo priznanja. Leta 1970 je na sejmu v Beogradu za model lahke obutve Albin Šifrar prejel Zlati cvet Elle-Ona, mednarodno priznanje za modni proizvod široke potrošnje. Janez Vehar pa je na 12. jugoslovanski predselekciji obutve Pomlad poletje 87 v Slovenj Gradcu za model ženskih sandal v konkurenci enaindvajsetih modelirjev dosegel drugo mesto. Na sliki Janez Vehar leta 1981.

1985 - število zaposlenih se približa številki 2000, vendar je nikdar ne doseže. Prvič je izdelano več kot 2 milijona parov obutve. To se je zgodilo 27. novembra 1985. Plan za leto 1985 je bil 2.024.000 parov. Ob 2-milijonem paru je bila krajša slovesnost. Obutev so podelili najstarejšemu delavcu, to je bil Karel Pivk. Slika je iz razvojno pripravljalne službe iz leta 1985. Na njej so: Bojan Poljanšek, Oton Žakelj, Janez Sedej in Janko Demšar.

2. marca 1987 je začel z delom obrat v Šentjoštu. Na sliki iz leta 1989 se urednik časopisa Delo življenje Nejko Podobnik pogovarja z eno izmed delavk iz obrata.

Ob 40-letnici Alpine je potekalo več prireditev. Podeljena so bila priznanja, vrstili so se kulturni dogodki. Organizirana je bila osrednja proslava in samostojna razstava slikarja in delavca Alpine Konrada Peternelja. Izdana je bila brošura in izvedenih več športnih tekmovanj. Decembra je bila v okviru praznovanja jubileja Alpine v Žireh razglasitev za športnika leta. Slika prikazuje eno izmed prireditev, na kateri recitirajo štipendisti Alpine. V ozadju je Moški pevski zbor Alpina.

1988 – 1997

**Zatresla so se tla, ko mlada je Slovenija prišla.
A obdržali stabilen smo korak, saj v Alpini obvlada ga vsak.**

25. aprila 1989 - 80,71 odstotkov delavcev je glasovalo za preoblikovanje delovne organizacije v družbeno podjetje. Na referendumu je bil sprejet tudi nov statut. Istega dne delavci na pobudo glavnega direktorja Bojana Starmana glasujejo tudi o njegovi zaupnici. Zaupanje in podporo mu je izreklo kar 83,18 odstotkov vseh delavcev. Na sliki Bojan Starman ob obisku ministrice za delo Jožice Puhar. Poleg je vodja proizvodnje Janko Rejc.

Napačne sodbe

Vodstvo Alpine in predstavniki krajevne skupnosti Rovte so se dogovorili, da bi Alpina v kraju ustanovila svoj obrat za izdelavo zgornjih delov obutve. Prvi sestanek z kandidatkami za delo smo imeli v nedeljo zjutraj po prvi maši. Srečali smo se v stari šoli. Prišlo je deset žensk. S sodelavcem **Jakom Bogatajem** sva jim povedala nekaj o Alpini in predvidenem delu.

Dogodek, ki mi je ostal v spominu in kaže, da ne moremo sklepati le po izgledu in lastni presoji, temveč mora sodba temeljiti na dejstvih, pa se je zgodil že nekaj dni prej. S **Tonetom Žibertom** in **Jakom Bogatajem** smo si ogledali prostore, v katerih naj bi bil naš obrat. Ustavili smo se tudi v vaški gostilni, kjer smo se dogovarjali o možnostih za pripravo malic za naše delavce. Sedli smo za mizo in kot se spodobi tudi nekaj popili. Pri sosednji mizi je sedel rojak iz Žirov. Po vsej verjetnosti je prišel na malico. Videli smo, kako se je obrnil proti sosedu in sitnaril: »Poglej jih šefe. Med »šihom« so v oštariji.« Očitno smo mu padli v oči, ker smo imeli modre delovne halje. Mislil sem si: »Danes ne bom komentiral. Ko pa bo priložnost, bom sovaščanu povedal, zakaj smo bili takrat tam.«

Marijan Bogataj, rojen leta 1938, zaposlen v Alpini od 1954 do 1996

Nikdar ne bom pozabila, kako sem iskala deseti par

Včasih ni bilo računalniške obdelave. Vse smo pisali in delali ročno. V pomoč so nam bili pisalni stroji, stroji za

seštevanje, pozneje električni računski in pisalni stroji in knjižni stroj. Takrat smo imeli že šestdeset prodajaln po vsej državi. Vsaka prodajalna je imela svoj mesečni obračun, bilanca pa je bila skupna. Zelo mi je ostalo v spominu, ko sem nekoč iskala napako. Rezultat se ni izšel za deseti par. Celo soboto in nedeljo sem doma iskala, kaj je narobe. Vse sem trikrat pregledala. »Nikjer nič!« Nisem vedela, kaj naj naredim. Bila sem obupana. Končno pa sem v dnevniku zagledala, vknjižbo za +10 in -10. In zadeva je bila urejena. Kako se mi je oddahnilo. Tudi taki dogodki so bili pri delu v pisarnah del našega vsakdanjika.

Anica Mlinar, rojena 1925, v Alpini od 1947 do 1981

Vprašajmo se, kaj se je pravzaprav v Alpini zgodilo, da v času, ko so mnoge firme v Sloveniji tako rekoč propadle ali pa jim grozijo stečajni postopki, lahko gledamo v prihodnost z večjim optimizmom. Odgovor je lahko dokaj enostaven. Še pravočasno smo se zavedli, da je naša rešitev in perspektiva v pretežni meri odvisna od nas samih, ne pa od drugih. (*Bojan Starman, Ne le preživetje, Delo življenje, letnik 27, december 1989, str. 1*)

S kolekcijo sem zadovoljen, zlasti kar zadeva design. V pogledu funkcionalnosti pa bo morda treba še kaj izpopolniti in potem to dosledno izvesti. Tu mislim na tekmovalno in turing obutev. Sicer pa mislim, da so na trgu še rezerve. (*Jakob Haugen, zapisal Nejko Podobnik, Optimistična ocena o športnem programu, Delo življenje, letnik 33, oktober 1995, str. 6*)

Pa saj veste, kar naprej je treba nekaj reševati, nikoli ni časa za temeljit premislek; že ukrepi s katerimi se rešujemo, so velikanski in utrujajoči, celo revolucionarni, kot da se prestrukturiramo ... (*Nejko Podobnik, Naš komentar, Delo življenje, letnik 29, januar 1991, str. 1*)

Najvišje priznanje v podjetju, kipec Alpine, je dobil direktor Tomaž Košir. Izročil mu ga je predsednik delavskega sveta Gregorij Pustovh. Tomaž Košir je leta 1988 prejel tudi priznanje Gospodarske zbornice Slovenije, ki ga zbornica podeljuje za posebne in trajnostne dosežke v gospodarstvu. Leta 2006 je to priznanje prejel tudi direktor žirovskega Kladivarja Milan Kopač. Na sliki (februar 1982) se direktor Tomaž Košir pogovarja s sodelavci, ki odhajajo v pokoj: Lojzeto Kopačem, Janezom Čelikom, Matildo More in Janezom Tuškom.

V Rovtahn so pognali industrijski trak v obnovljeni stavbi, dograjen je bil tudi prizidek. Slavnostno odprtje je bilo 28. novembra 1989, na predpraznični dan dneva republike. V obratu je bilo zaposlenih petinšestdeset delavcev. Trak, je ob navzočnosti logaškega in škofjeloškega župana ter predstavnikov kraja in občine, prerezala delavka Marija Šemrl. Na sliki slovesnost pred obratom, na kateri govori direktor Bojan Starman.

Leta 1989 je bila odprta Blagovnica. Izgradnjo je vodil konzorcij, katerega nosilec je bila Alpina. V stavbi je tudi sodobna Alpinina prodajalna. Prireditev je povezovala televizijska voditeljica Barbara Jerman, spregovoril je predsednik konzorcija in finančni direktor iz Alpine Franci Mlinar, slavnostni govornik je bil predsednik skupščine občine Škofja Loka Jože Albreht. Prireditev je popestrila modna revija, zapel je MPZ Alpina.

13. in 15. maj 1990 sta bili enourni opozorilni stavki. Organiziral ju je Svobodni sindikat Slovenije, ki je zahteval razbremenitev gospodarstva in enakopraven položaj naših panog. Na opozorilni stavki v Alpini je spregovoril tudi sekretar Svobodnih sindikatov Jože Stegne.

V novembru 1991 je bila ustanovljena Alpina Impex, ki je samostojno podjetje na področju Bosne in Hercegovine. Direktor je postal Miha Govekar, njegov pomočnik pa Nijaz Šehič. Na sliki direktor Alpine Impex Dževad Karić in takratni komercialni direktor Aleš Dolenc.

18. novembra 1991 je ustanovljena Alpina CRO. 1. januarja 1992 je začela s samostojnim delom. Pod Alpino CRO preidejo vse Alpinine prodajalne na Hrvaškem. Direktor je poslal Bojan Končan, namestnik pa Stjepan Novoselec. Slika je iz septembra 2001, ko je bila odprta naša prodajalna v Mercator centru v Zagrebu.

26. maja 1995 je Alpina z vpisom v sodni register postala delniška družba. Lastninsko preoblikovanje se je začelo leta 1994, ko je delavski svet sprejel program lastninskega preoblikovanja in statut podjetja. Predsednik prvega začasnega nadzornega sveta je postal nekdanji direktor Alpine Tomaž Košir.

Praznovanje 50-letnice Alpine je bilo navdse slovesno. Osrednja prireditev je bila v dvorani DPD Svobode v Žireh. Izdan je bil tudi obsežen zbornik. Na sliki direktor mag. Franci Mlinar pozdravlja Andreja Miklavca, enega izmed najboljših alpskih smučarjev, ki je tekmoval z Alpininimi smučarskimi čevlji.

1998 – 2007

Uspehi, odlike, zmage, priznanja, plod so našega smelega iskanja. Na vrh pripeljali smo našo Alpino in že si iščemo novo vzpetino!

Leta 2000 so udeleženci letnih olimpijskih iger v Sydney odpotovali obuti v čevlje Alpina. V podjetju so jih izdelali posebej za to priložnost in jih barvno uskladili z oblaki. Alpina je bila zlati donator tudi leta 2004, ko se je olimpijskih iger v Atenah udeležil tudi judoist iz Žirov Sašo Jereb. Na sliki so športniki, ki so se udeležili sredozemskih iger v Tunisu leta 2001, prav tako v čevljih Alpine.

Povest o neuničljivih čevljih tovarne

Alpina Žiri

Prvi dnevi februarja so bili že prijetno topli in so ugodno vplivali na moje počutje. Kljub temu, da smo še globoko v objemu zime, se v daljavi že čuje glas bližajoče pomladi. Njen znanilec je bilo Valentinovo. Narava nas je obdarila nekajkrat z lahko snežno odejo in nam darovala nekaj čiste lepote. Belo naravo sem opazoval skozi okno na Šišenski hrib. Lepo je bilo videti zasnežene smreke. Potem mi je prišlo na misel, kako sem ob vsakem na novo zapadlem snegu obul močne čevlje, gozdarice in odšel z velikim veseljem na hrib gaziti novo zapadli sneg. Zdaj tega ne morem več. Teh čevljev ne morem pozabiti. Kupil sem jih okoli leta 1970 v trgovini Alpina v Ljubljani. Za okoli 30.000 dinarjev.

Tako se pričanja povest o neuničljivih čevljih tovarne Alpina Žiri. To so bili izredno kakovostni in težki šivani čevlji iz močnega govejega usnja št. 43 do 44. Z njimi sem prehodil na stotine kilometrov. Nikoli mi niso premočili, pa čeprav sem bil z njimi v snegu cel dan. Na žalost jih ne bom nosil nikoli več. Vendar čutim do njih veliko spoštovanje. Narejeni so bili v tovarni Alpina Žiri zaradi česar imam do njih še poseben odnos. To so čevlji, ki spominjajo na zlate čase razvoja in napredka tovarne Alpina v drugi polovici prejšnjega stoletja.

Kje vse sem prehodil s temi čevlji? Bil se na Triglavu in na njegovem pogorju, hodil sem po Karavankah in Kamniških Alpah. Obredel sem polhograjske in škofjeloške hribe z Blegošem, Žirovski Vrh in ne dolgo tega Mrzli Vrh, Koprivnik, Breznico, Srnak, Vrsnik itd.

Čeprav so čevlji že stari in jih je načel zob časa, so še vedno v dobrem stanju. Zadnjič sem jih obul januarja 2003, ko sem bil v Dražgošah. Nikakor ne morem dojeti,

da bi čevlje odvrnel stran tukaj v Ljubljani. Pa sem dejal: »V Žiri jih bom ponudil. Tam so bili narejeni, naj še tam končajo. Odločil sem se, da zapustim te čevlje tebi, Tone (Anton Mlakar, Prvomajska 8, Žiri) Žirovci smo varčni in ne mečemo stvari kar tako stran, če vidimo, da bi lahko še bile koristne. Čevlji še danes izžarevajo vso energijo, ki so jo delavci vlagali v izdelke pred pol stoletja. Zato je ohraniti spomin na tiste čase, naša obveza.«

Zdravko Rink, Ljubljana, 29. februarja 2004, žirovski rojak, rojen v Žireh, leta 1921, umrl leta 2004

Alpina je bistveno drugačna, po kakovosti bistveno zahtevnejša, po kvantiteti pa manjša čevljarska industrija. In ugotovil sem, da je to ena od prihodnosti, ki jo Slovenci lahko ohranjamo... Pred časom, ko sta me predsednik nadzornega sveta in predsednik uprave povabila, da bi prišel pogledat, kaj se tu dogaja, sem z obiskom odlašal. Zadovoljen sem, da nisem odlašal še naprej.

(Iz govora predsednika republike Milana Kučana, povzela Jožica Kacin, Delo življenje, letnik 40, številka 1, marec 2002, str. 3)

In kje podjetje dobi energijo? Za stroje jo zagotovi elektrika. Toda stroji brez ljudi, ki bi znali z njimi upravljati, so pravzaprav neuporabni. Zato so ljudje najpomembnejša energija, ki jo podjetje potrebuje za svoj razvoj in napredek. (Zaposleni - energija podjetja, mag. Andraž Kopač, Delo življenje, letnik 42, številka 4, december 2004, str. 2)

Z vstopom v novo leto nas čaka reorganizacija podjetja na vseh področjih. Potrebne bodo spremembe, tako v prodaji in proizvodnji kot v vodenju. Potrebno bo graditi na kakovosti in razvoju izdelkov. Še bolj se moramo potruditi in izkoristiti prednosti, ki jih imamo. (Matjaž Lenassi, Spoštovani sodelavci, Delo življenje, letnik 44, številka 4, december 2006 str. 2)

Zbrala in zapisala Jožica Kacin

26. septembra 1998 je podpredsednik vlade Republike Slovenije Marjan Podobnik podelil direktorju Franciju Mlinarju certifikat ISO 9001 1998. Alpina je postala tako eno redkih obutvenih podjetij v Evropi in edino v Sloveniji, ki ima ta certifikat. Bilo je prvo podjetje v Sloveniji, ki ima certifikat tudi za maloprodajo. Na sliki direktor Alpine mag. Franci Mlinar, podpredsednik vlade RS Marjan Podobnik in direktor sektorja kakovosti Janko Rejc.

Leta 1999 se je pričelo z uvajanjem novih tehnologij pri izdelavi obutve: z rezalnikom na vodni curek in šivalnim avtomatom. Oboje pomeni nadaljevanje izvajanja računalniško podprte proizvodne dejavnosti ter prihranek pri času in stroških izdelave. Na sliki je vodni rezalnik, ki je bil postavljen v vzorčnem oddelku.

22. junija 2000 je bil slovesen zaključek ob koncu šolanja ob delu za izdelovalce zgornjih delov obutve in obutvene tehnike. **21. marca 2003** je bil zaključek šolanja ob delu za obutvene tehnike. Na sliki delavci, ki so zaključili šolo za obutvene tehnike. Z njimi so: razrednik Franci Štukelj, ravnatelj obutvene šole v Kranju Tomo Grahek, predsednik uprave mag. Martin Kopač in nekateri delavci iz Alpine, ki so pomagali pri poučevanju.

19. aprila 2001 je bila podpisana pogodba s podjetjem FOGS iz Sarajeva. Alpina je tako postala lastnik podjetja, kjer naj bi izdelovali predvsem moško in žensko lepljeno obutev, sekalne nože in torbice. Na sliki proizvodna hala v Sarajevu maja 2001.

Leta 2001 je bilo ustanovljeno podjetje Alpina Yug. Direktor je postal Josip Kasaić iz Niša. Slika je z odprtja prenovljene prodajalne na Terazijah v Beogradu maja 2005.

Aprila 2002, na rojstni dan Alpine (vlada LR Slovenije 30. 4. 1947 ustanovi Tovarno športnih čevljev Žiri), je organizirana prireditev Dan Alpine. Prvo tovrstno praznovanje je združeno s tradicionalnim koncertom Moškega pevskega zbora Alpina. Podelijo se tudi priznanja. Priznanje za življenjsko delo je prejel nekdanji direktor Alojz Filipič, zlati znak pa prav tako nekdanja direktorja Izidor Rejc in Tomaž Košir. Priznanja so prejeli tudi dotedanji delavci meseca, ki so na sliki.

Oktober 2003 se je pričelo z izgradnjo novega skladišča gotovih izdelkov. Gradbena dela so dokončana **februarja 2004**, uporabno dovoljenje je pridobljeno maja 2004. Novi prostori izpolnjujejo zahteve sodobnega skladišča.

Septembra 2004 je bila kot spremljevalna prireditev mednarodnega bienala industrijskega oblikovanja v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije razstava Razvoj oblikovanja v Alpini med leti 1969 in 2004. Zunanji sodelavec, oblikovalec Jure Miklavc je v mesecu oblikovanja prejel naslov Oblikovalec leta 2004 za Alpinino tekaško obutev Racing CI in otroški smučarski čevlji Be3. **Leta 2001** je za isti tekaški čevlji dobil tudi nagrado za industrijsko oblikovanje, imenovano DIDA. Na sliki (februarja 2002) sta oblikovalca Jan Jagodič in Jure Miklavc na razgovoru z vodjem programa alpske in in-line obutve Robertom Križnarjem.

Kolofon:

Delo življenje je glasilo Alpine, d.d., Žiri – posebna izdaja | Tanja Rojc Kronegger, glavna in odgovorna urednica | Jožica Kacin, pomočnica urednice | Fotografije: Tanja Rojc Kronegger, Jožica Kacin, Špela Strasser, Tone Pintar, Klemen Možina in arhiv Alpina.
Naklada: 1.900 izvodov | Oblikovanje in priprava na tisk: Studio Mazzini, Fotolito Dolenc | Tisk:Tiskarna DTP